

Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna
w Koszalinie

Informacja
Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Koszalina za rok 2022

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	4
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
2.2. Realizacja szczepień ochronnych.....	6
2.3. Stan sanitarno-techniczny podmiotów działalności leczniczej	9
3. STAN SANITARNO-PORZĄDKOWY	12
3.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia	12
3.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	16
3.3. Imprezy masowe	23
3.4. Gospodarka odpadami	23
4. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	24
4.1. Zakłady produkcji żywności, wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakłady produkcji produktów kosmetycznych.....	26
4.2. Zakłady obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi	27
4.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	28
4.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	28
4.5. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF	29
4.6. Nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i przetworami grzybowymi.....	29
4.7. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami i środkami masowego przekazu	30
5. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE	30
5.1. Narażenie zawodowe na czynniki szkodliwe w środowisku pracy.....	31
5.2. Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze, mutagenne oraz szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy	32
5.3. Substancje i mieszaniny chemiczne, w tym produkty biobójcze, leki cytostatyczne i prekursorzy narkotyków	32
5.4. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	34
5.5. Epidemiologia chorób zawodowych.....	34
5.6. Działania profilaktyczne.....	35
6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	35
6.1. Uczestniczenie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ...	36
6.2. Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć	36
6.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej	37

6.4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektu budowlanego	37
7. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	37
7.1. Działalność kontrolna	38
7.2. Postępowanie administracyjne	40
7.3. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek.....	41
7.4. Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie miasta	44
8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	44
8.1. Główne programy prozdrowotne.....	45

1. WSTĘP

W 2022 roku sytuacja epidemiczna w związku z pandemią COVID-19 w kraju ustabilizowała się w związku z czym Państwowa Inspekcja Sanitarna powróciła w pełni do realizacji działań statutowych. W dalszym ciągu, z większą intensywnością w I kwartale 2022r., prowadzono działania w związanych z rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem Sars Cov-2.

W 2022r. wzmożono działalność kontrolno - represyjną w zakresie realizowania obowiązków wynikających z zadań statutowych z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Celem działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych, w tym zagrożeń epidemiologicznych działa system powiadamiania alarmowego, a w sytuacji stwierdzenia żywności stanowiącej ryzyko dla zdrowia lub życia ludzi – system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF.

W celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych, Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjowała, organizowała, koordynowała i nadzorowała działalność oświatowo-zdrowotną, która objęła realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych w zakresie promocji zdrowego stylu życia.

W 2022r. zrealizowano na terenie miasta Koszalina główne kierunki działania zawarte w założonych planach tj.: prowadzono działania przeciwepidemicznych związane rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19, działalność oświatową, a także represyjno-kontrolną:

- prowadzono nadzór na realizacją Programu Szczepień Ochronnych na 2021r.
- sprawowano bieżącą działalność przeciwepidemiczną w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych, w tym w szczególności COVID-19,
- sprawowano nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych
- czuwano nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i na pływalniach,
- prowadzono nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy,
- sprawowano nadzór nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenia życia lub zdrowia ludzi,
- sprawowano nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów użyteczności publicznej oraz nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami,
- nadzorowano warunki higieniczno-sanitarne w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz wyższych uczelniach, placówkach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, żłobkach i klubach dziecięcych oraz sprawowano nadzór w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania,
- inicjowano, organizowano, koordynowano i nadzorowano działalność w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, upowszechniano materiały informacyjne z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi.

2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

2.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

W 2022 roku na terenie Koszalina zarejestrowano 8810 przypadków zachorowań na choroby zakaźne i zatrucia, o 1926 zachorowań mniej niż w roku 2021. Na spadek zachorowań miało wpływ wygaszenie pandemii SARS-CoV-2. Zgłoszono 14279 przypadków grypy i zakażeń grypopodobnych, stanowi to wzrost o 12037 zachorowań w odniesieniu do roku 2021. Z powodu zachorowań na choroby zakaźne hospitalizowano ogółem 93 osoby. W 2022 roku zarejestrowano 14 przypadków zakażenia HIV. Jest to o 13 przypadków więcej niż w 2021 roku. Nikogo nie hospitalizowano. Zarejestrowano 18 przypadków rozpoznania gruźlicy. Odnotowano dwa zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową.

Z powodu chorób zakaźnych zarejestrowano ogółem 59 zgonów to jest spadek o 155 przypadków w stosunku do 2021r.

COVID-19

W 2022 roku zarejestrowano 7957 przypadków zakażeń SARS-CoV-2 i zachorowań na Covid-19, hospitalizowano 120 osób. Z powodu COVID-19 zmarło 59 osób dorosłych. Zarejestrowano 59 ognisk zakażenia SARS-CoV-2, które wystąpiły w zakładach pracy, podmiotach leczniczych, placówkach opiekuńczych i placówkach oświatowo-wychowawczych.

Grypa sezonowa i grypa wywołana wirusem A/H1N1/

W porównaniu do roku 2021, nastąpił znaczący wzrost zachorowań na grypę o 12037 przypadków. W 2021r. zarejestrowano 2242 zachorowania na grypę i zakażenia grypopodobne, natomiast w roku 2022 odnotowano 14279 przypadków. Z powodu powikłań hospitalizowano 16 osób, w tym 11 dzieci do lat 14-stu. Nie odnotowano zgonów.

Wirusowe zapalenie wątroby

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 14 przypadków zachorowań, w tym siedem przypadków przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C oraz siedem przypadków zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B. Hospitalizowano dwie osoby celem diagnostyki zachorowań.

Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu.

Odnotowano pięć przypadków zachorowań na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Streptococcus pneumoniae*. Nie odnotowano zgonów.

Inwazyjna choroba meningokokowa

W roku sprawozdawczym zachorowania nie wystąpiły.

Inwazyjna choroba *Haemophilus influenzae*

Nie rejestrowano zachorowań.

Borelioza z Lyme

W roku 2022 liczba zachorowań na boreliozę dotyczyła 15 przypadków. Nikogo nie hospitalizowano.

Gruźlica

W roku 2022 zarejestrowano 18 przypadków zachorowań na gruźlicę, o pięć przypadków więcej w porównaniu do roku 2021. Jeden przypadek to gruźlica innych narządów, natomiast pozostałe to gruźlica płuc. Z powodu gruźlicy prątkującej hospitalizowano dziewięć osób. Pozostałe osoby diagnozowano ambulatoryjnie w Poradni Gruźlicy Specjalistycznego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie. Nie odnotowano zgonów.

Choroby przenoszone drogą płciową

Odnotowano dwa potwierdzone badaniami laboratoryjnymi zachorowania na chlamydie. Pacjentów leczono ambulatoryjnie.

Zakażenie HIV/choroba AIDS

Odnotowano 14 przypadków nowo wykrytego zakażenia wirusem HIV. Nikogo nie hospitalizowano.

Choroby wieku dziecięcego.

Świnka - odnotowano osiem przypadków,

Różyczka - nie rejestrowano zachorowań,

Ospa wietrzna - odnotowano wzrost zachorowań z 67 przypadków w roku 2021, do 365 przypadków w roku sprawozdawczym. Najwięcej zachorowań odnotowano wśród dzieci w grupach wiekowych 1-9 lat.

Krztusiec - zarejestrowano jedno zachorowanie.

Odra - nie odnotowano zachorowań,

Płonica - odnotowano wzrost liczby zachorowań na szkarlatynę z czterech przypadków w roku 2021 do 66 zachorowań w roku sprawozdawczym.

Pokąsania

Zarejestrowano 76 osób pokąsanych, w tym 16 dzieci w wieku do lat 14. Szczepieniom p/wścieklicznie poddano 15 osobom. Nikogo nie hospitalizowano.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W roku 2022 wystąpiły trzy ogniska zbiorowego zachorowania z objawami ze strony przewodu pokarmowego.

Pierwsze ognisko zbiorowego zachorowania z objawami ze strony przewodu pokarmowego wystąpiło wśród uczestników obozu sportowego „Machynia Basketball Academy” AZS Uniwersytetu Warszawskiego, którzy mieszkali i stołowali się w Szkole Podstawowej nr 3 w Koszalinie przy ul. Jabłoniowej 23. Niska liczba ujawnionych zachorowań w stosunku do

liczby osób przebywających i stołujących się w obiekcie, wykluczyła przyczynę zachorowania w postaci spożytych posiłków. Nie określono czynnika etiologicznego

Drugie ognisko zbiorowego zachorowania z objawami ze strony przewodu pokarmowego wystąpiło wśród gości dwóch przyjęć komunijnych zorganizowanych w dniu 15.05.2022 w lokalu „Biały Koń” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 303. W związku z tym, że w próbie wymazu sanitarnego z blatu roboczego wykryto pałeczki z grupy *coli*, nie można wykluczyć wtórnego zakażenia serwowanych posiłków w wyniku niedostatecznego przestrzegania zasad higieny przez personel przygotowujący posiłki.

Trzecie ognisko zbiorowego zachorowania wystąpiło wśród członków rodziny zamieszkałej w Koszalinie przy ul. Szeregowej 19. Czynnikiem etiologicznym, wystąpienia zachorowania była *Salmonella Enteritidis*, a źródłem zatrucia jajka pochodzące z Farmy w Niekłonicach 51, 76-024 Świeszyno. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Koszalinie potwierdził obecność *Salmonelli Enteritidis* u drobiu z Farmy w Niekłonicach 51, 76-024 Świeszyno.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W nadzorze nad chorobami zakaźnymi zaobserwowano wzrost zachorowań w jednostkach chorobowych przenoszonych drogą pokarmową ze 123 przypadków do 136 przypadków.

Znaczny wzrost zachorowań odnotowano na wirusowe zakażenia jelitowe z 39 przypadków do 126 w roku sprawozdawczym. W 73 przypadkach czynnikiem etiologicznym były rotawirusy, w 16 adenowirusy, w 11 norowirusy, natomiast w pozostałych 26 przypadkach nie określono czynnika etiologicznego. 33 przypadki dotyczyły dzieci do lat dwóch. Hospitalizowano 96 osób, w tym 31 dzieci do lat dwóch.

Wśród zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* zaobserwowano spadek z 12 przypadków w 2021 roku do sześciu zachorowań w 2022 roku.

Zarejestrowano cztery przypadki bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Clostridium difficile*.

Nastąpił wzrost liczby zachorowań na biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, z 69 przypadków w 2021 roku do 108 zachorowań w roku 2022. W 18 przypadkach zachorowania dotyczyły dzieci do lat dwóch. Wszystkie przypadki leczono w warunkach ambulatoryjnych.

2.2 Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowało 20 świadczeniodawców w 28 punktach szczepień, w podległych podmiotach leczniczych przeprowadzono 38 kontroli. Zakres kontroli obejmował dystrybucję preparatów szczepionkowych, wykonawstwa obowiązkowych szczepień ochronnych, zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz rejestracji i podejmowania działań w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, wyposażenia do monitoringu temperatury w urządzeniach do przechowywania

preparatów szczepionkowych, prawidłowego postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania.

Propagowano również szczepienia zalecane.

➤ Profilaktycznie zaszczepiono przeciw tężcowi ogółem 135 osób (mniej o 426 niż w roku ubiegłym), w tym w poszczególnych grupach wiekowych:

0-19 lat – 0 dzieci i młodzieży,

20-30 lat – 2 osoby,

30 lat i powyżej – 133 osób.

➤ Przeciwko grypie ogółem zaszczepiono 5871 osób, o 749 mniej w stosunku do roku 2021, w tym w poszczególnych grupach wiekowych:

0-4 lat – 45 dzieci,

5-14 lat – 81 dzieci,

15-64 lat – 1484 osób,

65 i powyżej – 4261 osób.

Wzorem lat ubiegłych Urząd Miasta Koszalina finansował zakup szczepionek przeciwko grypie, którymi zaszczepiono 2625 osób powyżej 65 roku życia, o 102 osoby więcej w porównaniu do roku 2021.

Liczba osób, z podziałem na grupy wiekowe, zaszczepionych na choroby/szczepienia obowiązkowe w grupach ryzyka lub zalecane, przeciw której wykonywano szczepienie przedstawia się następująco:

➤ błonica - 77 osób (więcej o 24 przypadki niż w roku 2021) w wieku:

20-29 lat – 6 osób,

30 i powyżej - 71 osób;

➤ krztusiec - 82 osoby (o 41 osób więcej w stosunku do roku ubiegłego) w wieku:

20-29 lat – 5 osób,

30 i powyżej – 77 osób;

➤ poliomyelitis - 62 osób (o 37 więcej niż w roku 2021) w wieku:

20-29 lat – 1 osoba,

30 i powyżej – 61 osób,

➤ dur brzuszny - ogółem 121 osób (więcej o 64 osoby w stosunku do ubiegłego roku) w wieku 20 i powyżej,

➤ kleszczowe zapalenie mózgu - 242 osoby (mniej o 29 osób niż w roku 2021) w tym:

0-19 lat – 52 osób,

20 i powyżej – 190 osób,

➤ ospa wietrzna – 573 osób (więcej o 157 osób w stosunku do roku ubiegłego) w grupach wiekowych:

0-11 lat – 569 dzieci,

20 i powyżej - 4 osoby

➤ zakażenie *Neisseria meningitidis* – 239 osób (więcej o 12 osób w porównaniu do 2021 roku), w tym:

0-19 lat – 224 dzieci,

20 i powyżej – 15 osób,

➤ *Streptococcus pneumoniae* – 55 osób (mniej o 121 osób w porównaniu do 2021 roku), w tym w wieku:

0-19 lat – 3 dzieci,

30 i powyżej – 52 osób,

➤ wirusowe zapalenie wątroby typu A - 181 osób (więcej o 127 osób w porównaniu do 2021 roku), w tym:

0-19 lat – 5 dzieci,

20 i powyżej – 176 osób,

➤ zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego – ogółem 45 osób, w tym 38 dziewczynek z rocznika 2009. Szczepienia realizowane w ramach kolejnej realizacji programu zdrowotnego pod nazwą „Szczepienia profilaktyczne przeciwko rakowi szyjki macicy – wirus HPV”, finansowanego przez Urząd Miasta Koszalina.

Ogółem zarejestrowanych było 209 osób uchylających się od szczepień, w tym w 2022 roku przybyło 41 nowych osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, jedna osoba dopełniła obowiązku szczepiennego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w 2022 roku, w ramach prowadzonego nadzoru przesłał 13 pism informacyjnych osobom uchylającym od obowiązku szczepień. Wystawiono 35 wniosków do Wojewody Zachodniopomorskiego o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień oraz 34 tytułów wykonawczych. Upomnień nie wystawiono.

Pomimo zgłaszanych i rejestrowanych nowych środowisk uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych wykonawstwo szczepień ochronnych utrzymywało się na zadowalającym poziomie.

2.2 Niepożądane odczyny poszczepienne

W roku sprawozdawczym, podległe podmioty lecznicze zgłosiły ogółem sześć przypadków łagodnych niepożądanych odczynów poszczepiennych u dzieci.

Niepożądane odczyny poszczepienne u dzieci, które wystąpiły po podaniu następujących preparatów szczepionkowych:

- DTP - jeden przypadek,

- Clodivac - jeden przypadek,

- Tetraxim – jeden przypadek,

- MMR VaxPro – jeden przypadek,

- Infanrix Hexa – jeden przypadek,

- Comirnaty – jeden przypadek.

Niepożądane odczyny poszczepienne charakteryzowały się temperaturą 38,0°C- 38,4°C, obrzękiem, zaczerwienieniem, bólem w miejscu podania preparatu szczepionkowego, wysypką ograniczoną do określonych obszarów skóry karku, kończyn górnych i dolnych, swędzącymi zmianami pokrzywkowymi, rumieniowymi na twarzy, szyi, tułowiu. Niepożądane odczyny poszczepienne wystąpiły u dzieci po podaniu pojedynczej szczepionki. Nastąpił pełny powrót dzieci do zdrowia.

Szczepienia p/Covid-19

W 2022 roku podległe podmioty lecznicze zgłosiły ogółem trzy przypadki niepożądanych odczynów poszczepiennych u dorosłych, w tym:

- 2 przypadki łagodne,
- 1 przypadek ciężki z hospitalizacją.

Odczyny wystąpiły po podaniu szczepionki Pfizer – dwa przypadki, Moderna – jeden przypadek. Niepożądane odczyny charakteryzowały się temperaturą 38,5°C- 38,9°C, miejscowym odczynem, bólem, rumieniem, w miejscu podania preparatu. W przypadku ciężkim wystąpiła duszność, wstrząs anafilaktycznym, zatorowość płucna.

2.3 Stan sanitarno-techniczny podmiotów działalności leczniczej

---

W 2022 roku zewidencjonowano 437 podmiotów leczniczych, w tym:

- sześć szpitali,
- hospicjum,
- trzy Zakłady Pielęgnacyjno – Opiekuńcze zlokalizowane przy MSWiA Koszalin, Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie oraz MEDiSON,
- 74 podmioty lecznicze ambulatoryjne,
- 274 praktyk lekarskich,
- 55 innych placówek, w tym (gabinety medycyny naturalnej, gabinety rehabilitacyjne, gabinet higieny jamy ustnej, gabinety protetyczne, punkty poboru materiału).

Wydano ogółem cztery decyzje administracyjne i cztery decyzje płatnicze. Nałożono jeden mandat karny na kwotę 500 zł.

Stan techniczny podmiotów działalności leczniczej

Szpitale

W 2022 roku na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie zewidencjonowanych było sześć szpitali:

1. Szpital Wojewódzki - Koszalin ul. Chałubińskiego 7,
2. AFFIDEA Międzynarodowe Centrum Onkologii w Koszalinie ul. Chałubińskiego 7
3. Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc - Koszalin ul. Niepodległości 44-48,
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "UROMED" - Koszalin ul. Głowackiego 7
5. Pro Beauty Koszalin ul. Głowackiego 7,
6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Koszalinie.

Szpital Wojewódzki w Koszalinie przy ulicy Chałubińskiego 7

Obejmuje 21 oddziałów przeznaczonych na 486 łóżek. W 2022 roku przeprowadzone zostały niewielkie remonty i naprawy, wynikające z wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie decyzji administracyjnych. Zlikwidowany został oddział dermatologii oraz oddział chirurgii naczyniowej. W 2023 roku planowany jest kapitalny remont Oddziału Onkologii i Chemioterapii.

Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie ul. Niepodległości 44-48

W 2022 roku zakończono budowę Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego, przeznaczonego na 47 łóżek. Uruchomienie placówki planowane jest w I półroczu 2023. Rozpoczęto modernizację Izby Przyjęć.

AFFIDEA ONKOTERAPIA Sp. z o.o. w Warszawie Plac Europejski 2– Szpital w Koszalinie ul. Chałubińskiego 7

W 2022 roku w obiekcie prac remontowych nie prowadzono. Placówka obejmowała świadczenia zdrowotne szpitalne, ambulatoryjne i terapeutyczne.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej “UROMED” w Koszalinie ul. Głowackiego 7

W stosunku do roku sprawozdawczego nie zmieniła się funkcjonalność pomieszczeń ani ich stan techniczny.

MSWiA Koszalin, ul. Szpitalna 2

Placówka obejmuje ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz stacjonarne i całodobowe świadczenia szpitalne. W obiekcie funkcjonuje Oddział Chirurgiczny ośmiołóżkowy łóżkowy z Blokiem Operacyjnym, Oddział Wewnętrzny przeznaczony na 22 łóżka i czterołóżkowy Zakład Opiekuńczo -Pielęgnacyjny dla osób przewlekle wentylowanych mechanicznie. Remontów w roku sprawozdawczym nie prowadzono.

Środkowopomorskie Centrum Zdrowia Psychicznego MEDISON w Koszalinie ul. Sarzyńska 9.

Nie zmieniła się funkcjonalność pomieszczeń ani ich stan techniczny. W 2022r. zakończono remont węzłów higieniczno-sanitarnych zlokalizowanych na I piętrze.

Przychodnie, poradnie i ambulatoria

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie, działały 74 placówki leczenia otwartego. W trakcie przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Indywidualne praktyki lekarskie

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie, działały 267 praktyk lekarskich oraz 25 innych placówek, w tym (gabinety medycyny naturalnej, gabinety rehabilitacyjne, gabinet higieny jamy ustnej). W 2022 roku w skontrolowanych praktykach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Utrzymanie bieżącej czystości i porządku

Oddziały Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie sprzątane były przez personel własny, podlegający bezpośrednio poszczególnym pielęgniarkom koordynującym lub oddziałowym. Zespół Higieny Szpitalnej posiadał wydzielone pomieszczenia, wyposażone w pralnicę automatyczną. Mopy i ścierki, stosowane przez personel oddziałów przekazywano do Konsorcjum Pralniczego w Gdyni.

W Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie utrzymaniem bieżącej czystości oddziałach i pracowni endoskopowej zajmował się personel własny placówki. W Poradni sprzątała firma zewnętrzna. Mopy i ścierki po użyciu przekazywano do prania w Zakładzie Usług Pralniczych w Mielenku.

W placówce MSWiA w Koszalinie przy ul. Szpitalnej 2 utrzymaniem bieżącej czystości zajmował się personel własny placówki. Każda komórka organizacyjna posiadała własny sprzęt, oddzielny dla oddziałów, bloku operacyjnego, poradni specjalistycznych. Pranie mopów odbywało się we własnym zakresie w pralnicy firmy GREENPOL.

W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej "UROMED" oraz Pro Beauty Sp. z o.o. sprzątał personel zatrudniony przez te placówki.

W Affidea Międzynarodowe Centrum Onkologii w Koszalinie utrzymaniem czystości zajmowała się firma zewnętrzna, która posiada wydzielone pomieszczenie porządkowe na terenie placówki.

W przypadku obiektów ambulatoryjnych gabinety i pomieszczenia wchodzące w ich skład sprzątano we własnym zakresie lub wykonywały to osoby zatrudnione przez świadczeniodawców.

Gromadzenie odpadów

We wszystkich placówkach zarówno ambulatoryjnych jak i stacjonarnych gromadzenie odpadów medycznych odbywało się selektywnie z podziałem na odpady medyczne zakaźne, w tym covid-19 oraz niebezpieczne inne niż zakaźne. Gromadzone były w pojemnikach i workach kolorystycznie dobranych do rodzaju odpadów. Odbiór odpadów odbywał się przez firmy specjalistyczne. Nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie nie stwierdzono.

Sterylizacja i dezynfekcja

Sterylizacja

W Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie wyjaławianie narzędzi i materiału opatrunkowego odbywało się w Centralnej Sterylizatorni metodą pary wodnej w nadciśnieniu w trzech przelotowych autoklawach i jednym sterylizatorze plazmowym. Na bieżąco prowadzono wewnętrzną kontrolę procesów sterylizacji. Przebadano wszystkie urządzenia.

Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc posiada dwa autoklawy zlokalizowane w pracowni endoskopowej i laboratorium analitycznym. Awarii nie odnotowano.

W Prywatnej Lecznicy Chirurgicznej "PRAXIS", Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej "UROMED" oraz w AFFIDEA Międzynarodowe Centrum Onkologii

przeprowadzono systematyczne badania biologiczne. We wszystkich szpitalach wykonujących sterylizację każdy cykl badano testami chemicznymi.

Pro Beauty Sp. z o.o. pracuje w oparciu o sprzęt medyczny należący do NZOZ UROMED.

W obiekcie MSWiA przy ul. Szpitalnej 2 w Koszalinie działała sterylizatornia lokalna, która wykonywała usługi wyłącznie na potrzeby Poradni. Narzędzia wielorazowego użycia z Oddziałów i Bloku Operacyjnego przekazywane były do wyjaławiania w Centralnej Sterylizatorni Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Słupsku.

Niepubliczny Zakładu Opieki Zdrowotnej "MEDiSON" Oddział Psychiatryczny pracował wyłącznie w oparciu o sprzęt jednorazowy.

Gabinety o profilu zabiegowym, posiadały na wyposażeniu wyłącznie sterylizatory parowe. W ramach wewnętrznej kontroli skuteczności procesów sterylizacji metodą biologiczną na zarejestrowanych 106 urządzeń, przebadano 71 urządzeń. Wykonano 117 badań. Monitoring w postaci zakładania pasków chemicznych wieloparametrowych w dwóch reprezentatywnych pakietach oraz w każdym pakiecie z narzędziami chirurgicznymi, prowadzono dla każdego cyklu.

Dezynfekcja

W stosunku do roku ubiegłego nie zmienił się sposób dezynfekcji sprzętu zarówno w pracowniach endoskopowych jak i gabinetach zabiegowych zlokalizowanych w oddziałach oraz w centralnej sterylizatorni. Sprzęt wielorazowego użycia dezynfekowano tylko w Bloku Operacyjnym Oddziału Okulistyki, w pozostałych oddziałach narzędzia przekazywano do Centralnej Sterylizatorni. Sporadycznie narzędzia poddawano wstępnej dezynfekcji odpowiednim preparatem. Dezynfekcję powierzchni wykonywano preparatami o szerokim spektrum działania z podziałem na dezynfektanty do stosowania w przypadku powierzchni skażonych materiałem biologicznym. Preparaty dezynfekcyjne dobrane były odpowiednio do dekontaminacji powierzchni dotykowych i bezdotykowych oraz skażonych materiałem biologicznym.

3. STAN SANITARNO - PORZĄDKOWY

3.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

---

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 338) należy bieżący nadzór sanitarny oraz kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie ustawowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawował na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 2028 ze zm.). Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do

spożycia przez ludzi określono w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W 2022r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia dokonywał w oparciu o sprawozdania z badań przekazywane przez zarządcę wodociągu Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Koszalinie, gdzie pobór próbek wody realizowany był w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody.

Zaopatrzenie w wodę do spożycia prowadzone była z ujęć wody zlokalizowanych na terenie miasta Koszalin oraz na terenie gminy Manowo. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli stanu sanitarno – technicznego stacji uzdatniania wody zlokalizowanych w mieście Koszalin.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Koszalina realizowane było z wodociągu, którego zarządcą były Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Koszalinie.

Produkcja wody mieściła się w przedziale od 10.000 do 100.000 m³/d. Dobowe zużycie wody z przedmiotowego wodociągu wynosiło 22107 m³/d . Zaopatrywał on w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi 97831 osób. Stacje uzdatniania wody znajdowały się w Koszalinie i na terenie gminy Manowo, zaś zaopatrzenie w wodę realizowane jest także w gminach ościennych. Sieć wodociągowa wykonana była głównie z żeliwa, stali i PCV. Stacje wodociągowe posiadają wydzieloną strefę ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej. W strefie bezpośredniej na obszarze zamkniętym i oznakowanym znajdowały się urządzenia i zabudowa związana z pracą stacji wodociągowych.

Wpływ na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi miały: sposób jej uzdatniania oraz sposób dystrybucji, a zwłaszcza stan techniczny sieci wodociągowej, okres eksploatacji i rodzaj użytych materiałów. W nadzorowanych wodociągach prowadziło się przede wszystkim tradycyjne procesy uzdatniania wody takie jak napowietrzanie, filtrację i okresowo dezynfekcję w przypadku wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego i/lub przeciwko wtórnemu zanieczyszczeniu wód.

Jakość wody u konsumenta, szczególnie w przypadku interwencji badana była z punktów poboru wody w lokalach mieszkalnych. Na jej jakość wpływ miał w dużej mierze stan wewnętrznej instalacji wodociągowej. Istotny wpływ na jakości wody miała również ilości zużytej wody u odbiorcy końcowego.

Przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody

W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie prowadził postępowania na poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej wodociągiem Koszalin-Mostowo. Nie odnotowano żadnych przekroczeń parametrów mikrobiologicznych czy też fizykochemicznych.

Ocena jakości wody

Jakość wody przeznaczonej do spożycia na terenie Koszalina odpowiadała stawianym jej wymaganiom i była bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

Na terenie Koszalina występują studnie głębinowe, z których ujmowana była woda do zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Ujmowana woda

charakteryzowała się stabilnym składem fizykochemicznym. Podstawowym zanieczyszczeniem wody była ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu. W związku z poddawano ją procesom uzdatniania - filtracji i napowietrzaniu, w celu usunięcia zawyżonej zawartości związków żelaza i manganu w wodzie. Analiza jakości wody w Koszalinie, pod względem mikrobiologicznym, nie nakładała obowiązku na zarządcę, stosowania procesu stałego chlorowania wody, gdyż badania te nie wykazały obecności bakterii powyżej dopuszczalnej normy.

W 2022r. przedstawiciele Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie do badań laboratoryjnych pobrali cztery próbki wody w kierunku zawartości izotopu cezu 137 (Cs-137), oraz jedną próbkę wody w ramach interwencji, jakość wody nie była kwestionowana. Inspekcja sanitarna nie podejmowała działań związanych z poborem próbek wody z nadzoru.

Na koniec 2022 roku, jakość wody przeznaczonej do spożycia odpowiadała stawianym jej wymaganiom i była bezpieczna dla zdrowia konsumentów. Zgodnie z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) zarządca wodociągów, realizował kontrolę wewnętrzną jakości wody przeznaczonej do spożycia, a sprawozdania z badań prowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej przekazywane były Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Koszalinie w terminie 30 dni od dnia ich sporządzenia.

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Koszalinie w roku 2022 pobrały 80 próbek wody do badań w zakresie parametrów z grupy A lub B oraz w ramach kontroli wewnętrznych zakładu. Wyniki te przekazano do oceny Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Koszalinie. Oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywano w formie wydania okresowego orzeczenia po uzyskaniu sprawozdań z badań. Badania prowadzono głównie w laboratorium zakładowym Miejskich Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o. o. w Koszalinie ul. Żwirowa 14, posiadającym decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie, do prowadzenia badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ograniczonym zakresie. Parametry jakości wody, które nie mogą być badane w miejscowym laboratorium zlecano akredytowanemu laboratorium SGS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie.

Analiza przesyłanych sprawozdań z prowadzonego monitoringu substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzonego przez zarządcę wykazała, iż na terenie miasta Koszalin występuje znikome ryzyko dla zdrowia ludzkiego w związku z narażeniem na substancje promieniotwórcze pochodzące z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Awarie

W 2022r. zgłaszane awarie przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. w Koszalinie – zarządcę ujęcia wody Koszalin-Mostowo, usuwano w trybie pilnym, bez dłuższej przerwy w dostawie wody. Odcięcia występowały głównie podczas modernizacji sieci, dokonywania nowych przyłączy lub awarii na sieci wodociągowej.

Badania jakości ciepłej wody

Kontrola jakości ciepłej wody obejmuje zazwyczaj pobór czterech próbek wody w jednym obiekcie i są to ściśle określone miejsca instalacji wewnętrznej. Punkty czerpalne w danym budynku, zlokalizowane są: na wypływie ze zbiornika ciepłej wody, w punkcie czerpalnym najdalej położony od zbiornika ciepłej wody, w miejscu powrotu wody do podgrzewacza, oraz punkty pośrednie (ilość punktów czerpalnych zależna jest od wielkości, długości instalacji wewnętrznej w budynku). Częstotliwość pobierania tych próbek określona została w załączniku nr 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 07 grudnia 2017r. (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). Jednakże w przypadku stwierdzenia przekroczeń dla obecności bakterii Legionella w sieci, częstotliwość tych badań jest wzmożona i dąży się do jej redukcji, w jak najkrótszym czasie.

W 2022r. prowadzono nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej zakresie liczby bakterii z rodzaju Legionella w szpitalach, placówkach zdrowia oraz innych obiektach użyteczności publicznej.

W 2022r. w pięciu szpitalach (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „UROMED”, Szpital Wojewódzki, Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc, Affidea Onkoterapia, Poliklinika MSWiA) oraz w jednej placówce zdrowia Prywatna Lecznica Chirurgiczna Praxis zaplanowano pobór próbek wody do badań dwa razy w roku, wyjątkiem był ŚCZP Medison (wcześniej kategoryzowany jako szpital). Zaplanowano i pobrano raz w roku próbki wody do badań na terenie Koszalina m.in. w Szkole Muzycznej, Domach Studenta, Hospicjum oraz w Domie Pomocy Społecznej.

Kontrola jakości ciepłej wody użytkowej pochodzącej z instalacji wewnętrznej wykazała nieprawidłowości w zakresie liczby bakterii z rodzaju Legionella w sześciu obiektach, z czego trzy to szpitale. Badania jakości wody prowadzono w 100 ml, tylko w jednym przypadku przeprowadzono analizę w 1000 ml. Mając na uwadze powyższe inspekcja sanitarna w 2022r. prowadziła postępowanie administracyjne dotyczące poprawy jakości ciepłej wody w obiektach:

- NZOZ Uromed – wydano jedną decyzję na poprawę jakości ciepłej wody, z uwagi na stwierdzenie w dwóch punktach czerpalnych zawyżoną liczbę bakterii z rodzaju Legionella na poziomie 150 jtk/100 ml oraz 240 jtk/100 ml.
- Szpital Wojewódzki – wydano dwie decyzje: pierwszą na poprawę jakości ciepłej wody, z uwagi na stwierdzenie w jednym punkcie 280 jtk/100 ml, drugą decyzję dot. punktu czerpalnego, gdzie wartość zbadana wyniosła 91jtk/1000 ml. Badanie jakości ciepłej wody w 1000 ml wykonano jako dodatkowe badanie, gdyż wcześniejsza kontrola jakości wody wykazała górną dopuszczalną granicę liczby bakterii z rodzaju Legionella w 100 ml.
- Poliklinika MSWiA – dwukrotnie stwierdzono średnie skażenie bakteriami z rodzaju Legionella. Pierwsze postępowanie umorzono na etapie zawiadomienia, zaś w sprawie poboru próbek wody z grudnia 2022r. toczy się postępowanie administracyjne na poprawę jakości ciepłej wody w instalacji wewnętrznej,

- Dom Studenta nr 1 w dwóch punktach czerpalnych stwierdzono średnie skażenie instalacji wewnętrznej bateriami z rodzaju Legionella, obejmujące zakres 150 jtk/100 ml oraz 280 jtk/100 ml,
- Dom Studenta nr 4 - całą instalację wewnętrzną uznano za skolonizowaną, gdyż we wszystkich czterech punktach czerpalnych stwierdzono zwyżoną liczbę bakterii z rodzaju Legionella; badania laboratoryjne wykazały: 210 jtk/100 ml, 110 jtk/100 ml, 100 jtk/100 ml, oraz 150 jtk/100 ml,
- Hospicjum stwierdzono w jednym punkcie czerpalnym 250jtk/100 ml,
- Dom Pomocy Społecznej na cztery pobrane próbki wody jedna była zakwestionowana z uwagi na wykrycie 220 jtk/100ml.

Najwyższa dopuszczalna wartość liczby bakterii z rodzaju Legionella określona przepisami wynosiła 100 jtk/100ml lub 50jtk/1000 ml. Badanie w 1000 ml prowadzone było w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, wykonujących świadczenia zdrowotne w których przebywają pacjenci o obniżonej odporności, w tym objęci leczeniem immunosupresyjnym.

Zarządcy obiektów w trybie pilnym podjęli działania naprawcze mające na celu poprawę jakości ciepłej wody. Badania powtórkowe, czy też wykonywane do upływie terminu wykonania obowiązku nie potwierdziły przekroczeń obecności bakterii Legionella.

W przypadku kwestionowanej jakości ciepłej wody zarządcy obiektów dokonywali, w ramach działań naprawczych, przeglądu instalacji, wymiany deszczownic prysznicowych, ich czyszczenia oraz dezynfekcję chemiczną instalacji ciepłej wody.

Na podstawie analizy czynników technicznych ryzyka skażenia wody w instalacjach wodociągowych stwierdzono, że najważniejszym czynnikiem sprzyjającym namnażaniu się bakterii z grupy Legionella sp. w instalacji wody ciepłej była stagnacja wody w przewodach doprowadzających, środowisko tlenowe, osady, szlam, rdza, zgorzeli i materiały organiczne. W takich przypadkach wskazane są procedury uruchamiania przepływu z odpowiednią częstotliwością w punktach czerpalnych, które są nieużytkowane dłużej niż siedem dni. Przy takiej eksploatacji mimo zapewnienia wysokiej temperatury wody ryzyko skażenia bakteriami Legionella sp. jest wysokie. Natomiast głównym czynnikiem ograniczającym namnażanie się bakterii było zapewnienie, w każdym punkcie czerpalnym temperatury wody 55 °C po 30 sekundach wypływu. Prowadzenie działań naprawczych jak szokowa dezynfekcja termiczna zapewnia eliminację bakterii, ale nie zapobiega ich powtórnemu namnażaniu.

W 2022r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie odnotowano interwencji na jakość ciepłej wody na terenie miasta Koszalina.

3.2 Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Domy pomocy społecznej

Na terenie Koszalina znajduje się jeden Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” przy ul. Teligii 4, obiekt skontrolowano pod względem sanitarno – higienicznym oraz pod względem sanitarno – technicznym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Z uwagi na obniżoną odporność mieszkańców, nadal obowiązywały opracowane procedury postępowania w przypadku wystąpienia u mieszkańców zarażenia SARS-CoV-2. Mieszkańcy wciąż byli testowani w kierunku wykrycia koronawirusa.

Placówki zapewniające całodobową opiekę

W roku 2022r. przeprowadzono kontrolę w związku z interwencją placówkę zapewniającą całodobową opiekę i widniejącą w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Koszalinie, czyli Domu Seniora „Złote Serce” w Koszalinie. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego które dot. m. in. nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi, nieprawidłowego postępowanie z bielizną czystą, niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego toalet, pralni oraz ciągów komunikacyjnych. Za stwierdzone uchybienia osoby odpowiedzialne ukarano mandatem karnym. Dodatkowo o wynikach kontroli powiadomiono Wojewodę Zachodniopomorskiego z uwagi na domniemaną zwiększoną liczbę mieszkańców przebywających w obiekcie w stosunku do liczby zapewnionych łóżek.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

W 2022r. skontrolowano jedyną noclegownię dla osób bezdomnych - Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Koszalińskie. Przeprowadzona kontrola wykazała niewłaściwy stan techniczny obiektu. Stwierdzono: zacieki w pomieszczeniach mieszkalnych oraz ciemny nalot na ścianach, suficie i przy oknie w pomieszczeniu sanitarnym w noclegowni damskiej, ciemny nalot na suficie przy natryskach w noclegowni męskiej, uszkodzone płytki na schodach do budynków. Na poprawę stanu technicznego w obiekcie wszczęto postępowanie administracyjne. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

Zakłady karne i areszty śledcze

Skontrolowano dwa obiekty: Areszt Śledczy przy ul Młyńskiej 71 oraz Oddział Zewnętrzny Aresztu Śledczego w Koszalinie przy ul. Strefowej 17.

W Oddziale Zewnętrznym Aresztu Śledczego w Koszalinie przy ul. Strefowej 17 stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektu. Na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 300 zł.

W 2022r. zarejestrowano dwie interwencje na Areszt Śledczy w Koszalinie dotyczące m.in. obecności insektów w celach, złego stanu sanitarnego, zbyt małego metrażu cel, wyłączenia centralnego ogrzewania. Interwencje częściowo potwierdziły się.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu

W roku 2022r. nadzorem sanitarnym objęto: 11 zakładów fryzjerskich, 11 zakładów kosmetycznych, 3 zakłady tatuażu, 4 solaria, 12 - innych zakładów świadczących więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu etc.

W 2022r. przeprowadzono 41 kontroli sanitarno w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego i technicznego zakładów.

Niewłaściwy stan sanitarno – higieniczny stwierdzono w: trzech zakładach kosmetycznych, dwóch zakładach tatuażu, sześciu zakładach świadczących łącznie więcej niż jedną usługę fryzjerską, kosmetyczną, odnowy biologicznej, tatuażu etc. Na osoby odpowiedzialne nałożono mandaty karne. Wystawiono w sumie 11 mandatów na łączną kwotę 2450zł. Uchybienia dotyczyły m.in. nieprawidłowego postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku oraz nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi.

W 2022r. w jednym zakładzie fryzjerskim wszczęto postępowanie administracyjne na poprawę stanu technicznego zakładu.

W zakładach kosmetycznych i tatuażu kontrolowano proces sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, prowadzony był we własnym zakresie. W zakładach organizowano stanowiska do sterylizacji narzędzi. Analiza kart przekazywania odpadów do utylizacji wykazała, że odpady medyczne z gabinetów kosmetycznych i tatuażu odbierane były przez wyspecjalizowane firmy i spalane głównie w spalarni w Gryficach oraz Chojnicach.

Apteki

W roku 2022r. przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych w 12 aptekach ogólnodostępnych. W dwóch z nich stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego i na osoby odpowiedzialne nałożono mandat karny. Uchybienia dotyczyły m. in. nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi, niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego receptury, niewłaściwego postępowania z lekami. W jednym przypadku, stwierdzono również nieprawidłowo stan techniczny obiektu. Nie wszczęto postępowania administracyjnego z uwagi na niezwłoczne usunięcie nieprawidłowości przez właściciela obiektu.

Baseny kąpielowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w 2022r. skontrolował pływalnię miejską Koszalińskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Jedności 4 oraz Park Wodny (aquapark) przy ul. Rekreacyjnej 14.

Obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 poz. 2016 ze zm.) nakłada obowiązek na zarządców pływalni poprzez: dokonywanie oceny jakości wody w nieckach basenowych, prowadzenie bieżącej obserwacji jakości wody na pływalni, prowadzenie zapisów ze stwierdzonych widocznych zanieczyszczeń i innych nieprawidłowości, oraz okresu wyłączenia z użytkowania pływalni, udokumentowania nadzoru pracy urządzeń oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody oraz systematycznych i udokumentowanych badań jakości wody zgodnie z przyjętym

harmonogramem. Zarządzający pływalnią realizowali obowiązek zamieszczania komunikatów o ostatniej ocenie jakości wody basenowej, spełnieniu przez wodę na pływalni wymagań określonych w rozporządzeniu.

Kontrole przeprowadzono w zakresie stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego obiektów. Kontrolą objęto zaplecze basenowe, magazyny na sprzęt porządkowy oraz stosowane środki czystości (chemiczne). Zweryfikowano specyfikę stosowanych środków, opracowane procedury mycia i dezynfekcji niecek oraz zaplecza basenowego. W trakcie kontroli zweryfikowano dokumenty z przeglądu skuteczności wentylacji w obiekcie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zarząd Obiektów Sportowych w Koszalinie przy ul. Rekreacyjnej 14, podejmował niezwłocznie działania naprawcze w przypadku stwierdzonych przekroczeń mikrobiologicznych, zaś w celu sprawdzenia poprawy jakości wody w niecce prowadził badania powtórkowe. Działania polegały głównie na chlorowaniu niecek, oraz zastosowaniu dodatkowych środków chemicznych.

Zarządca sumiennie wywiązywał się z realizacji harmonogramu badań jakości wody na pływalniach. Sprawozdania z badań przekazywane były regularnie. Wystąpiła jednorazowo sytuacja, gdzie zarządca nie poinformował inspekcji sanitarnej o nieprawidłowej jakości wody.

Kąpielisko do kąpeli

Na zbiorniku retencyjnym w Koszalinie zorganizowano jedno kąpielisko „Wodna Dolina” przy ul. Sybiraków, którego zarządcą był Zarząd Obiektów Sportowych w Koszalinie przy ul. Rekreacyjnej 14. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 2625 ze zm.) organizator kąpieliska zrealizował obowiązek w zakresie złożenia wniosku do prezydenta miasta o ich umieszczenie w wykazie kąpielisk załączając niezbędne dokumenty.

Z uwagi na niedostateczną klasyfikację kąpieliska „Wodna Dolina” za lata 2019-2022 sezon kąpielowy rozpoczęto tymczasowym zakazem kąpeli, do czasu przeprowadzenia przez zarządcę badań próbek wody i uzyskania dwóch poprawnych wyników z badań jakości wody z kąpieliska.

W trakcie trwania sezonu kąpielowego 2022r. badania jakości wody w kąpielisku, prowadzone były przez inspekcję sanitarną oraz w ramach wewnętrznej kontroli przez zarządcę kąpieliska. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie pobrali próbki wody z kąpieliska przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego 2022r. W trakcie trwania sezonu kąpielowego na podstawie przekazywanych przez zarządcę sprawozdań z badań jakości wody w kąpielisku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie stwierdził przekroczenie liczby bakterii *Escherichia coli* na poziomie 1900 jtk/100 ml, przy wymaganiach do 1000 ml/100ml, w związku z powyższym wydał orzeczenie o braku przydatności wody do kąpeli.

Zarządca realizował obowiązek badania jakości wody w kąpielisku zgodnie z zatwierdzonym przez inspekcję sanitarną, harmonogramem na rok 2022. W związku z niedostateczną klasyfikacją kąpieliska „Wodna Dolina” za lata 2019-2022 zwiększono

częstotliwość badań laboratoryjnych. Wykonano 9 poborów próbek wody w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w kąpielisku.

Zarządca kąpielisk wywiązywał się z terminowego przekazywania sprawozdań z badań do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie, w celu wydania oceny jakości wody oraz realizował obowiązek prowadzenia i aktualizowania serwisu kąpieliskowego.

Dworce kolejowe i autobusowe

W grupie tej obiektów znajduje się pod nadzorem PPIS w Koszalinie jeden dworzec autobusowy oraz jeden dworzec PKP.

Dworzec PKS w Koszalinie posiada poczekalnię, toaletę ogólnodostępną, która nie była przystosowana dla osób niepełnosprawnych oraz miejsca postojowe dla podróżnych. Pomieszczenia dworca PKS sprzątane były na bieżąco przez pracowników firmy zewnętrznej.

W roku 2022 nie skontrolowano dworca PKP z uwagi na trwający remont generalny obiektu.

W 2022r. nie kontrolowano przystanków autobusowych.

Hotele

W 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie były cztery hotele. Skontrolowano trzy hotele, jednego nie skontrolowano z uwagi na zawieszoną działalność. Przeprowadzone kontrole obiektów pod względem stanu sanitarno – higienicznym czy technicznego nie wykazała nieprawidłowości.

Motele

Pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej był jeden obiekt - Motel „Victoria” w Koszalinie. Przeprowadzona kontrola obiektu pod względem stanu sanitarno – higienicznym oraz technicznym nie wykazała nieprawidłowości.

Inne objekty

W 2022r. odnotowano dwie interwencje na niewłaściwy stan sanitarno – higieniczny oraz techniczny w obiektach noclegowych, które dotyczyły jednego hostelu Marsen w Koszalinie przy ul. Gnieźnieńska 7 oraz wynajmowanego apartamentu w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 269I.

Przeprowadzona kontrola hostelu Marsen w Koszalinie przy ul. Gnieźnieńskiej wykazała szereg nieprawidłowości w związku z czym na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny. Kontrola sprawdzająca również wykazała nieprawidłowości i zakończyła nałożeniem mandatu karnego na osobę odpowiedzialną. Kolejna kontrola wykazała poprawę stanu sanitarnego obiektu. Ogólnie obiekt był na niskim poziomie świadczenia usług, w związku z czym zarządca planował remont obiektu.

Kontrola apartamentu w związku z interwencją nie wykazała nieprawidłowości. Interwencja nie potwierdziła się.

Ustępy publiczne

Na terenie Koszalina nadzorowanych jest sześć ustępów publicznych i jego liczba od ostatniego roku nie uległa zmianie. Pięć ustępów publicznych należy do Administracji Budynków Mieszkalnych ul. Połtawska 24 w Koszalinie, które były dzierżawione przez firmę Black Diamond Sp. z o.o. w Koszalinie przy ul. Orla 6/1. Za czystość bieżącą toalet odpowiadają pracownicy ww. firmy. Ustęp zlokalizowany na terenie podożynkowym, prowadzony był przez osobę prywatną.

W 2022r. skontrolowano pięć ustępów publicznych pod względem sanitarno – higienicznym oraz technicznym. Na ustęp publiczny na dworcu wpłynęła interwencja, która potwierdziła się w związku z czym osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym.

W ustępie publicznym w Koszalinie przy ul. Drzymały/Połtawskiej stwierdzono niewłaściwy stan techniczny obiektu, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne na poprawę stany technicznego. W pozostałych ustępach stan sanitarno-porządkowy był zachowany.

Ustępy ogólnodostępne

Na terenie Koszalina znajdowało się siedem ustępów ogólnodostępnych w budynkach użyteczności publicznej, będących pod nadzorem inspekcji sanitarnej w Koszalinie, w 2022r. skontrolowano sześć. W dwóch obiektach nałożono mandaty karne za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny obiektu. Kontrola toalet ogólnodostępnych na dworcu PKP była związana z wniesioną interwencją, która nie potwierdziła się. Kontrola w drugiej toalecie wykazała niewłaściwy stan techniczny m.in. pęknięte płytki, skorodowane grzejniki, wyeksploatowany silikon przy urządzeniach sanitarnych, uszkodzone deski sedesowe. Wydano zalecenia w zakresie poprawy stanu technicznego ustępów ogólnodostępnych w obiekcie.

Tereny rekreacyjne

W roku 2022 inspekcja sanitarna nie prowadziła kontroli piaskownic ogólnodostępnych na terenie miasta Koszalin. W celu aktualizacji danych wystosowano pismo do zarządców o wskazanie ilości piaskownic oraz ich lokalizacji.

W okresie ferii zimowych 2022r. skontrolowano tymczasowe lodowisko organizowane przez Zarząd Obiektów Sportowych w Koszalinie, które znajdowało się na Rynku Staromiejskim w Koszalinie. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stacje paliw

Przeprowadzono kontrolę pięciu stacji paliw na nadzorowanym terenie, z czego w jednej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. Nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego toalet i pomieszczenia gospodarczego, gdzie przechowywany był sorbent. Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego.

Targowiska

W roku 2022r. trzykrotnie przeprowadzono kontrolę Targowiska Miejskiego w Koszalinie przy ulicy Połczyńskiej. Jedną kontrolę przeprowadzono w związku z interwencją dotyczącą braku bieżącej wody oraz udostępnianiu zbyt małej liczby toalet na terenie obiektu. Interwencja potwierdziła się, a osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Kolejne kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego.

Kręgielnia

W okresie sprawozdawczym trzykrotnie kontrolowano kręgielnię w Koszalinie przy ul. Okrzei 3. Dwie kontrole były przeprowadzone w związku z interwencjami dotyczącymi niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego łóż oraz toalet ogólnodostępnych w kręgielni. Obie interwencje były zasadne. Za stwierdzone nieprawidłowości osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Nie prowadzono postępowań administracyjnych w zakresie poprawy stanu technicznego.

Obiekty kulturalne

W okresie ferii 2022r. przeprowadzono kontrole Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie, która nie wykazała nieprawidłowego stanu sanitarno – technicznego obiektu.

Obiekty rozrywki

W roku 2022r. przeprowadzono kontrole parku trampolin PlayPark (dwukrotnie), toru gokartowego MotoPark, oraz WakeParku. Kontrole ww. obiektów przeprowadzono głównie w okresie ferii zimowych i sezonu letniego. Kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego czy też technicznego.

Cmentarze i przewóz zwłok

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej był jeden cmentarz w Koszalinie. Na terenie cmentarza znajduje się krematorium i kaplica. Podczas kontroli stwierdzono, że tereny cmentarzy były ogrodzone, utrzymane czysto. Na terenie cmentarza poza ustępem stałym znajdowały się biotoalety, typu TOI- TOI, które sprzątane były przez firmę zewnętrzną.

Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego. Nieprawidłowości sanitarne dot. niewłaściwego postępowania z odpadami medycznymi, na osobę odpowiedzialna nałożono mandat karny. Natomiast niewłaściwy stan techniczny stwierdzono w kaplicy cmentarnej oraz toalecie ogólnodostępnej zlokalizowanej na terenie Cmentarza Komunalnego. Mając na uwadze powyższe wszczęto postępowanie administracyjne na poprawę stanu technicznego.

Zakłady pogrzebowe

Na terenie Koszalina znajdują się cztery zakłady pogrzebowe. Skontrolowane zakłady stosują się do obowiązujących procedur postępowania ze zwłokami ludzkim. Posiadają wymagane specjalistyczne środki transportu do przewozu zwłok. W okresie

sprawozdawczym kontrolą objęto osiem środków transportu. Ich stan higieniczno-sanitarny nie budził zastrzeżeń. Pracownicy przy wykonywaniu ekshumacji zabezpieczeni byli w środki ochrony osobistej.

Zakłady pogrzebowe posiadają chłodnie do przechowywania zwłok. Sprawdzono warunki przechowywania zwłok. Podczas kontroli sanitarnej Komunalnego Zakładu Pogrzebowego w Koszalinie stwierdzono nieprawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi. Odpady medyczne znajdowały się w jednej z chłodni wraz z ciałem zmarłego. Ukarano mandatem karnym.

Na terenie Koszalina znajdują się dwa krematoria. Jedno zlokalizowane było na terenie cmentarza, którym zarządza Komunalny Zakład Pogrzebowy w Koszalinie przy ul. Gnieźnieńskiej 44, drugie znajdujące się poza cmentarzem, należące do Zakładu Pogrzebowego „WROTNIEWSCY.PL” s. c. w Koszalinie przy ul. Różanej 8.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie sprawował nadzór nad ekshumacjami, poprzez wydawanie decyzji administracyjnych wyrażających zgodę na ich przebieg. Inspekcja sanitarna uczestniczyła w ekshumacjach.

W roku 2022 wydano:

- 33 postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy,
- 4 decyzje na wywóz zwłok poza granice RP.

Pralnie

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę trzech pralni w mieście Koszalin. W żadnej z nich nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego czy technicznego.

W 2022r. organ wydał na wniosek strony opinię zaświadczącą, że Zakład Usług Pralniczych w Mielenku przy ul. Lipowej 11 przystosowany jest do świadczenia usług pralniczych zarówno odzieży jak i bielizny pościelowej dla szpitali, aresztów śledczych i innych placówek o podwyższonym ryzyku zakaźnym/zdrowotnym.

3.3 Imprezy masowe

W roku sprawozdawczym rozpatrzono 17 wniosków dotyczących imprez masowych. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie. W opiniach wskazywano wymagania jakie należy spełnić podczas organizacji imprezy masowej. Wymagania dotyczyły :

- wyposażenia terenu i obiektu w dniu imprezy w dostateczną ilość pojemników na odpady komunalne oraz utrzymania ich w czystości w czasie trwania imprezy oraz po jej zakończeniu,
- zachowania w należyтым stanie sanitarnym przenośnych toalet typu TOI- TOI oraz przenośnej umywalki do rąk udostępnianych uczestnikom imprezy, oraz zabezpieczenie tych urządzeń w czasie trwania imprezy w środki czystości oraz bieżącą wodę.

Podczas rozpatrywania wniosków niekiedy wzywano stronę do usunięcia formalnego braku podania. Najczęściej nie wskazywano podmiotu odpowiedzialnego za utrzymanie czystości w trakcie trwania imprezy masowej.

3.4 Gospodarka odpadami

W 2022r. rozpatrzono pięć interwencji związanych z niewłaściwym postępowaniem z odpadami komunalnymi.

Interwencje w mieście Koszalin dotyczyły głównie zalegających odpadów komunalnych w osłonach śmietnikowych, przepelnionych kontenerów oraz znaczne ilości zalegających odpadów wielkogabarytowych, a także niewłaściwej lokalizacji kontenerów na odpady (pod oknami mieszkańców). Większość interwencji potwierdziła się w związku z czym prowadzono czynności wyjaśniające z Zarządcami bądź sprawę kierowano zgodnie z kompetencją.

W 2022r. zaobserwowano problem z właściwym gospodarowaniem odpadów komunalnych na terenie miasta Koszalin. W związku z tym Urząd Miasta Koszalin Wydział Ochrony Środowiska zorganizował spotkanie organów m.in. Straży Miejskiej, inspekcji sanitarnej i przedstawicieli Urzędu Miasta, w celu konsultacji i wypracowania właściwego toku postępowania, mającego na celu ograniczenie bądź zlikwidowanie niewłaściwej gospodarki odpadami.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej odpowiedzialne było za wywóz odpadów oraz porządek w miejscu ich gromadzenia, tylko bezpośrednio po ich odebraniu. Natomiast za utrzymanie we właściwym stanie sanitarno - porządkowym, miejsca gromadzenia odpadów, osłon śmietnikowych i terenu wokół nich, odpowiedzialny był właściciel nieruchomości (często zarządca wspólnota/spółdzielnia). Obowiązek właściwego postępowania z odpadami ciążył na właścicielach nieruchomości, na których powstają te odpady. Istotnym był fakt, że mieszkańcy nie przestrzegali zasad poprawnego gospodarowania odpadami, właściwej segregacji oraz utrzymania porządku przy składowaniu odpadów.

4. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W roku 2022 r. nadzorem sanitarnym na terenie Koszalina objętych było 1296 obiektów żywnościowo - żywnościowych w tym:

- 69 zakłady produkcyjne,
- 605 zakłady obrotu żywnością,
- 383 zakłady żywienia zbiorowego otwartego,
- 154 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 133 środków transportu służących do przewozu żywności

oraz:

- 5 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- 15 zakładów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 2 zakłady produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych,
- 5 zakładów, których przeważającą częścią działalności jest obrót produktami kosmetycznymi.

W sumie nadzorem objęto 1370 obiektów z zakresu żywności, żywienia, produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi.

W pierwszych miesiącach 2022r. sytuacja epidemiczna kraju w dalszym ciągu determinowała działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w kierunku walki z rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem Sars Cov-2 i powodowała zaangażowanie w te działania większość zasobów kadrowych PSSE w Koszalinie. W kolejnych miesiącach realizowano w pełnym zakresie zadania wynikające z nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia. W ramach realizacji planu Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobierano próbki do badań laboratoryjnych. Przeprowadzano kontrole sanitarne obiektów zaplanowane na 2022r., reagowano na interwencje zgłaszane przez konsumentów oraz podejmowano działania związane z funkcjonowaniem systemu RASFF.

W 2022r. w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, a także materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych przeprowadzono 684 kontrole. Nałożono 63 mandaty karne na łączną kwotę 17300 zł. Najczęściej pojawiającymi się nieprawidłowościami, za które nakładano mandaty karne było:

- wprowadzanie do obrotu lub używanie do produkcji żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz żywności niewłaściwej jakości,
- brak utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów,
- niewłaściwy przebieg procesów technologicznych, w tym brak skuteczności przeprowadzonych procesów mycia i dezynfekcji,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych,
- brak aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych, nieprzestrzeganie higieny osobistej personelu,
- brak wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

W sytuacjach stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego zakładów, ich usunięcie egzekwowano na drodze decyzji administracyjnych. Miało to miejsce w 27 przypadkach. Ponadto wydano 17 decyzji umarzających postępowanie administracyjne, dwie przedłużające termin wykonania obowiązków oraz jedną decyzję wygaszającą. W 2022 roku wydano 72 decyzje zatwierdzające nowopowstałe obiekty, w tym jeden warunkowo.

W ramach urzędowej kontroli żywności, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, pobrano do badań laboratoryjnych 291 próbek. Żadnej z próbek nie zakwestionowano.

W okresie sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie wpłynęły 93 interwencje konsumenckie. Dotyczyły one między innymi: niewłaściwych warunków przechowywania żywności, niewłaściwej jakości środków spożywczych, sprzedaży żywności po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, braku zachowania porządku i czystości w zakładach, braku aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu, niewłaściwej jakości

żywności. Potwierdziły się 33 interwencje konsumenckie. W takich przypadkach na osoby odpowiedzialne za powstanie zaniedbań nakładano mandaty karne.

W ramach przyjętych interwencji zgłaszano również nieprawidłowości leżące poza obszarem kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie. W takich przypadkach sprawę przekazywano do rozpatrzenia właściwym rzeczowo lub terenowo organom.

4.1. Zakłady produkcji żywności, wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakłady produkcji produktów kosmetycznych

---

Zakłady produkcji żywności

Wśród nadzorowanych przez PSSE w Koszalinie zakładów produkcyjnych wyodrębnić można zakłady produkujące żywność na rynek krajowy lub również w celach eksportowych (lody przemysłowe, konfekcjonowane grzyby suszone, piwo, koncentraty spożywcze, produkty kosmetyczne). Natomiast większość zakładów produkcyjnych były to zakłady działające na rynku lokalnym (piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów rzemieślniczych, wytwórnie lodów z automatu, manufaktury słodczy). Coraz większą popularnością cieszyła się produkcja w warunkach domowych, głównie ciast. Częstotliwość kontroli uwarunkowana była skalą zagrożeń związanych z wytwarzaną żywnością oraz liczbą wniosków interwencyjnych. W 2022r. wpłynęły cztery interwencje dotyczących działalności tej grupy obiektów, z czego potwierdziła się jedna. Wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym: cztery decyzje nakazujące poprawę stanu technicznego zakładów, cztery decyzje umarzające postępowanie na skutek wycofania wniosków przez przedsiębiorców, jedną decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązków oraz jedną decyzję wygaszającą z powodu zakończenia działalności zakładu. Nałożono cztery mandaty karne na kwotę 1200 zł.

W ramach urzędowej kontroli pobrano 49 próbek żywności. Do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobrano: 10 próbek lodów przemysłowych, 15 próbek lodów rzemieślniczych i 15 próbek wyrobów ciastkarskich, pięć próbek jaj w proszku wykorzystywanych jako półprodukt. Do badań w kierunku poziomu zanieczyszczeń i substancji chemicznych pobrano: próbkę oleju palmowego, dwie próbki substancji dodatkowych, próbkę koncentratu ciast. Żadnej z próbek nie zakwestionowano.

Nie stwierdzono również nieprawidłowości w wyniku badań zmiotek pobranych w dwóch piekarniach.

Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Na terenie nadzorowanym znajduje się pięć zakładów produkcji materiałów do kontaktu z żywnością. W zakładach produkowane były głównie pojemniki, opakowania z tworzyw sztucznych, wykorzystywane w przemyśle spożywczym lub przeznaczone dla klienta końcowego. W ramach sprawowanego nadzoru pobrano do badań laboratoryjnych

jedną próbkę wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością – pojemnika do lodów, nie stwierdzono przekroczenia limitu migrujących substancji.

Zakłady produkcji produktów kosmetycznych

Nadzorem objęto dwa zakłady produkujące produkty kosmetyczne. W ramach przeprowadzonych kontroli sprawdzano m.in. zgodność oznakowania wyrobów, a także pobrano cztery próbki do badań. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.2. Zakłady obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi

---

Zakłady obrotu żywnością

Największą grupą nadzorowanych obiektów były miejsca obrotu żywnością. Szczególnym nadzorem pod względem bezpieczeństwa żywności objęto hurtownie i supermarkety, z uwagi na skalę działalności i szeroki asortyment wprowadzany do obrotu. Obiekty te były często kontrolowane również w związku z poborem próbek do badań laboratoryjnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym na zbliżonym poziomie utrzymywała się liczba zgłaszanych interwencji dotyczących zakładów obrotu żywnością. W 2022r. wpłynęło 48 interwencji, z czego 16 potwierdzono. Niemal połowa wniesionych interwencji dotyczyła działalności supermarketów.

Nadzór nad żywnością wprowadzaną do obrotu realizowany jest również w takich zakładach jak: kioski, ruchome lub tymczasowe miejsca sprzedaży, apteki, sklepy zielarskie. Szczególną formą obrotu żywnością, wymagającą coraz intensywniejszych działań nadzorowych jest sprzedaż żywności za pośrednictwem Internetu. Odnotowano wzrost zgłaszanych nieprawidłowości w zakresie sprzedaży środków spożywczych przez Internet, głównie suplementów diety.

W omawianej grupie zakładów wydano 16 decyzji administracyjnych, w tym: siedem decyzji w sprawie poprawy stanu technicznego zakładów, osiem decyzji umarzających postępowanie z uwagi na wycofanie wniosków o zatwierdzenie zakładów i wpis do rejestru oraz jedną decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązków. Nałożono 26 mandatów karnych na łączną kwotę 5700zł.

Pobrano łącznie do badań 210 próbek żywności i sześć próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. 124 próbki pobrano w supermarketach, w tym dwie próbki produktów – sushi, w ślad za interwencją konsumentów. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi

W 2022r. w obiektach prowadzących działalność w zakresie wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 16 kontroli (osiem w sklepach i osiem w hurtowniach). Większość kontroli związana była z powiadomieniami w ramach funkcjonowania systemu RASFF. Pobrano jedną próbkę talerza

ceramicznego do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono przekroczenia limitu migracji kadmu i ołowiu do płynu modelowego imitującego żywność. Próbkę wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobierano również w obiektach, których podstawowym zakresem działalności było wprowadzanie do obrotu środków spożywczych. Łącznie pobrano i zbadano dziewięć próbek, żadnej nie zakwestionowano.

4.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Grupę obiektów żywienia zbiorowego otwartego stanowią restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii, bary i drink-bary pijalnie piwa, ruchome i tymczasowe punkty gastronomiczne. Okres obowiązywania stanu epidemii i panujące wówczas ograniczenia w działalności, a także związana z tym zmniejszona liczba kontroli w zakładach, spowodowała pogorszenie się stanu sanitarnego znacznej części zakładów.

Odnotowano 35 interwencji dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu tej grupy obiektów, potwierdzono 13. Wydano dziewięć decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego oraz dwie decyzje umarzające. Nałożono 28 mandatów na kwotę 9000zł. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości można zaliczyć:

- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i sprzętu produkcyjnego,
- brak aktualnych zapisów wynikających z realizacji zasad systemu HACCP,
- brak segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych,
- obecność przeterminowanych środków spożywczych,
- nieprawidłowości w przebiegu procesów technologicznych.

Pobrano ogółem 17 próbek żywności. Pod względem zanieczyszczeń mikrobiologicznych zbadano pięć próbek świeżo wyciskanych soków. Pozostałe próbki pobrano w związku z postępowaniem nadzorowym dotyczącym podejrzenia wystąpienia zbiorowego zachorowania po spożyciu posiłków w stołówce szkolnej oraz w jednej z restauracji podczas imprezy okolicznościowej (wymazy sanitarne z powierzchni, dłoni personelu, próbki posiłków i surowców). Próbek nie kwestionowano.

Pobrano ogółem 17 próbek żywności. Pod względem zanieczyszczeń mikrobiologicznych zbadano pięć próbek świeżo wyciskanych soków. Pozostałe próbki pobrano w związku z postępowaniem nadzorowym dotyczącym podejrzenia wystąpienia zbiorowego zachorowania po spożyciu posiłków w stołówce szkolnej oraz w jednej z restauracji podczas imprezy okolicznościowej (wymazy sanitarne z powierzchni, dłoni personelu, próbki posiłków i surowców). Próbek nie kwestionowano.

W trakcie wszystkich kontroli sanitarnych zakładów żywienia zbiorowego sprawdzano również realizację wymagań ujętych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących substancji alergennych.

4.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego to głównie: stołówki w szpitalach, domach pomocy społecznej, żłobkach, przedszkolach, szkołach, bursach i internatach, w zakładach specjalnych i karnych, stołówki pracownicze, bufety w zakładach pracy, punkty wydawania posiłków, stołówki studenckie, oraz zakłady usług cateringowych.

W 2022r. płynęło osiem interwencji konsumenckich, z których potwierdziły się trzy. Potwierdzono zasadność zarzutów zgłoszonych na działalność punktu wydawania posiłków w dziennym domu pomocy społecznej, w zakresie nieprawidłowego stanu sanitarnego obiektu. Dwa zgłoszenia interwencyjne dotyczyły jednego zakładu cateringowego, a mianowicie niewłaściwego stanu sanitarnego, oraz nieprawidłowości w technologii procesu produkcyjnego posiłków. W obu przypadkach kontrole sanitarne potwierdziły się w zakresie niewłaściwego stanu sanitarnego.

W tej grupie obiektów wydano siedem decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego i dwie decyzje umarzające postępowanie administracyjne. Nałożono pięć mandatów na łączną kwotę 1400zł.

W zakładach prowadzących żywienie dzieci przeprowadzano ocenę teoretyczną jadłospisów dekadowych posiłków pod kątem realizacji zasad prawidłowego żywienia, a w przypadku placówek oświatowych w kontekście obowiązujących w tym zakresie przepisów. W jednej placówce przedszkolnej pobrano również próbki posiłku obiadowego do badań laboratoryjnych. W trzech przypadkach (w tym w jednej stołówce szkolnej dwukrotnie) wniesiono uwagi do ocenianych jadłospisów. Wydane w tym zakresie zalecenia zostały wykonane.

W trakcie wszystkich kontroli zakładów żywienia zbiorowego sprawdzano realizację wymagań ujętych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących substancji alergennych.

4.5 System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach: RASFF - Rapid Alert System for Food and Feed

---

W przypadkach otrzymania powiadomienia alarmowego dotyczącego produktu zagrażającego zdrowiu lub życiu, bezzwłocznie wdrażano działania zgodnie z procedurą systemu RASFF. Ustalano, czy w obrocie handlowym znajduje się kwestionowana żywność lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością. Przeprowadzano kontrole w hurtowniach, sklepach, aptekach w trakcie których sprawdzono czy na stanie znajduje się kwestionowana partia oraz gdzie została rozprowadzona. Nadzorowano proces wycofywania z obrotu produktów objętych powiadomieniami alarmowymi. W każdym przypadku przesyłano pismo do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie informujące o przeprowadzonym postępowaniu w ramach systemu RASFF. W roku sprawozdawczym otrzymano 37 powiadomień alarmowych, 14 powiadomień informacyjnych, jedno powiadomienie o niezgodności dotyczących produktów spożywczych oraz przedmiotów użytku.

4.6 Nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i przetworami grzybowymi

---

W 2022 r. w sezonie grzybowym przeprowadzono dwie kontrole sanitarne sprzedaży grzybów leśnych dziko rosnących na targowiskach i w miejscach sprzedaży w ramach nadzoru nad obrotem grzybami, w trakcie których skontrolowano łącznie 19 stoisk ze sprzedażą grzybów świeżych. W wyniku kontroli stwierdzono, że osoby handlujące grzybami leśnymi dziko rosnącymi posiadały atesty wydane przez klasyfikatora na sprzedawane grzyby.

Prowadzono także nadzór nad grzybami od osób indywidualnych w zakresie oceny ich przydatności do spożycia i klasyfikacji gatunkowej. W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie w trakcie całego sezonu grzybowego, udzielane były porady i informacje przez klasyfikatorów grzybów.

4.7 Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami i środkami masowego przekazu

---

W 2022 r. w ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną przekazywano interwencje, których rozpatrzenie leżało w kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej. Państwowy Powiatowy Lekarz Weterynarii w Koszalinie na bieżąco przekazywał do wykorzystania służbowego informacje dotyczące przypadków wystąpienia włośnicy u dzików lub Salmonelli w stadach kur niosek na nadzorowanym terenie.

Przeprowadzono wspólne kontrole sanitarne wspólne z przedstawicielem Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej w pięciu hurtowniach: nabiałowej, mrożonek, ogólnospożywczej i mięsnej. W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości w bieżącym stanie technicznym, na co została wydana decyzja administracyjna na poprawę stanu technicznego.

W 2022 r. w ramach współpracy z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekazywano informacje dotyczące stwierdzenia nieprawidłowości w oznakowaniu środków spożywczych w zakresie innym niż dotyczący informowania konsumentów o produktach i substancjach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. Z kolei stwierdzone podczas kontroli przedstawicieli Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nieprawidłowości, dotyczące braku udostępniania informacji o alergenach obecnych w żywności, kierowane były do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Koszalinie. Ponadto Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych informowała również o stwierdzonych w trakcie własnych kontroli nieprawidłowościach w zakresie stanu sanitarnego obiektów lub sprzedaży żywności przeterminowanej. W takich przypadkach każdorazowo podejmowano odpowiednie działania nadzоровe.

W 2022 roku nie było wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy w zakładach żywności i żywienia. Przekazywano natomiast do rozpatrzenia interwencje każdorazowo, gdy którykolwiek ze zgłoszonych zarzutów dotyczył zakresu kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy.

Inspekcja Farmaceutyczna w ramach współpracy, przekazywała informacje odnośnie wydanych decyzji, dotyczących wycofania z obrotu produktów leczniczych. W roku 2022 nie

przeprowadzono wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej.

5. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Do zadań Sekcji Higieny pracy należał nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dotyczących zapewnienia pracownikom odpowiednich warunków w środowisku pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. W ramach nadzoru pracownicy Sekcji Higieny pracy kontrolują pracodawców pod względem: przeprowadzania badań profilaktycznych, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, prawidłowości prowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy i kart pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, rejestrów czynników i procesów rakotwórczych, prawidłowości sporządzenia oceny ryzyka zawodowego, poprawności postępowania z niebezpiecznymi substancjami/mieszaninami chemicznymi, zapewnienia odpowiednich warunków pracy przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zapewnienia odpowiednich warunków pracy przy dystrybucji i stosowaniu oraz magazynowaniu środków ochrony roślin itp.

Do zadań Sekcji Higieny pracy należy także prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych.

Pod nadzorem w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie w roku 2022 znajdowało się 805 zakładów, w których zatrudnionych było 20511 pracowników.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 165 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 12112 pracowników, w tym przeprowadzono kontrole sprawdzające, interwencje, ponadto 28 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Ponadto rozpatrzono 20 zgłoszeń w sprawie podejrzenia chorób zawodowych.

W toku postępowania administracyjnego wydano w sumie 46 decyzji administracyjnych oraz wystawiono 34 decyzji płatniczych. Nakazy dotyczyły m. in.: przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy, zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy, wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów, obniżenia stężenia i natężenia czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy, zapewnienie prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej.

5.1 Narażenie zawodowe na czynniki szkodliwe w środowisku pracy

---

Na podstawie wyników badań i pomiarów środowiskowych ustalono liczbę pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych występujących w zakładach pracy na terenie Koszalina.

W trakcie przeprowadzonych w roku 2022 kontroli zakładów wynika, że w 2022 roku w przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 4120 osób co oznacza, że liczba narażonych pracowników zwiększyła się w stosunku do 2021.

W porównaniu z rokiem ubiegłym przedstawia się to następująco:

Rok	Liczba osób pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych ogółem	Hałas	Pył	Substancje chemiczne	Drgania mechaniczne
2021	3795	3795	10	0	0
2022	4120	4120	0	0	0

W zakładach pracy, w których występowało narażenie na hałas pracownicy wyposażeni zostali w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu np. Bilsom, Peltor H6, H9. Strefy pracy zagrożonej hałasem oznakowano znakami nakazującymi stosowanie ochronników słuchu.

5.2 Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze, mutagenne oraz szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy

W 2022 roku pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy znajdowało się ogółem 36 zakładów pracy, w których występowało narażenie na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Ogółem stwierdzono 356 zatrudnionych pracowników, w tym 66 kobiet i 303 mężczyzn wykonujących prace w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym. Narażenie zawodowe na czynniki rakotwórcze występowało m.in. w kontakcie z chromianami i dichromianami, benzenem, związkami niklu, pyłem drewna.

W 2022 roku w powyższym zakresie przeprowadzono 22 kontrole sanitarne, w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- braku prowadzonego rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzonych rejestrów pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- nie spełnienia obowiązku przekazania do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W trakcie kontroli sanitarnych weryfikowano również stosowanie przez pracodawców stosowanie odpowiednich środków zabezpieczających pracowników przed nadmiernym narażeniem na działanie czynników rakotwórczych, zapisy w instrukcjach stanowiskowych bhp określające zasady postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji

stanowiących poważne zagrożenie dla pracowników oraz zapewnienie pracownikom bezpiecznych warunków spożywania posiłków w wydzielonych pomieszczeniach.

5.3 Substancje i mieszaniny chemiczne, w tym produkty biobójcze, leki cytostatyczne i prekursorzy narkotyków

---

Na terenie powiatu koszalińskiego w roku 2022 w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych. W skontrolowanych zakładach pracy w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych pracę wykonywało 1692 pracowników. W związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi w zakresie narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne nie stwierdzono nieprawidłowości. W czasie kontroli sanitarnych stwierdzono, że w większości zakładów pracy dokonuje się klasyfikacji szkodliwych czynników biologicznych na 2 i 3 grupę zagrożenia w środowisku pracy, co jest udokumentowane w ocenie ryzyka zawodowego.

Pracodawcy zapewniali pracownikom bezpieczne warunki spożywania posiłków w wydzielonych pomieszczeniach, zaopatrywali ich w konieczne środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, a także przeprowadzali systematyczne szkolenia w zakresie problematyki zawodowego narażenia na czynniki biologiczne. Stanowiska pracy i strefy niebezpieczne oznakowano znakiem ostrzegającym przed zagrożeniem biologicznym. Pracownicy stosowali się do instrukcji i procedur, posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, stosowali odzież roboczą i ochronną oraz środki ochrony indywidualnej.

W roku 2022 w ewidencji znajdowało się 150 wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym jeden producent zobowiązany do rejestracji substancji, dwóch dalszych użytkowników (formulatorów) oraz 90 zakładów stosujących w działalności zawodowej niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne.

W 2022 roku w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych, w tym 16 kontroli wprowadzania do obrotu, pięć w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych oraz 22 kontrole w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w zakresie wprowadzania do obrotu oraz pozwolenia na obrót. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba wprowadzających do obrotu prekursorzy narkotyków kat. 2 i kat. 3 w roku 2022 to dwa zakłady oraz trzy stosujące prekursorzy narkotyków w procesie technologicznym. W zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków przeprowadzono dwie kontrole sanitarne, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Obserwuje się wzrost świadomości pracodawcy i pracowników w związku z zagrożeniami wynikającymi ze stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych. Pracodawcy zapewniają środki ochrony indywidualnej oraz odzież ochronną wymaganą przy kontakcie z czynnikami chemicznymi, a pracownicy w pełni z nich korzystają. Osoby pracujące w kontakcie z mieszaninami niebezpiecznymi posiadały aktualne orzeczenia lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, wyposażone były

w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej, a także odbyły szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracownicy zapoznani zostali z kartami charakterystyk substancji i mieszanin niebezpiecznych.

Przeprowadzono również kontrole w zakresie stosowania mieszanin niebezpiecznych i leków cytostatycznych w pięciu zakładach opieki zdrowotnej w których nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

5.4 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych

---

Na terenie Miasta Koszalina nie odnotowano w roku sprawozdawczym miejsc obrotu oferujących produkty mogące zagrażać życiu i zdrowiu ludzi, co do których zaistniałoby uzasadnione podejrzenie, że stanowią środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne. Prowadzony na bieżąco monitoring obiektów zlokalizowanych na terenie całego miasta i powiatu, nie wskazywał, iż może być prowadzona działalność w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

W roku 2022 przeprowadzono 28 kontroli w tym zakresie, które nie wykazały nieprawidłowości. Sekcja Higieny Pracy współpracuje w tym zakresie z Dziecięcą Izbą Przyjęć, SOR oraz Działem Statystyki Medycznej Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie, Komendą Miejską Policji, Prokuraturą Rejonową, Prokuraturą Okręgową w zakresie zgłaszania podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi, w sytuacjach podejrzeń zatruc lub zgonów wywołanych ewentualnym zażyciem środków zastępczych.

5.5 Epidemiologia chorób zawodowych

Postępowanie administracyjne prowadzone w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej to proces długotrwały, a warunkiem uznania choroby zawodowej - praca w narażeniu zawodowym, tj. w kontakcie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, występującymi w środowisku pracy osoby poszkodowanej, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy przez poszkodowanego (wynikającym z technologii i organizacji jego stanowiska pracy).

W roku sprawozdawczym wydano 11 decyzji w sprawie chorób zawodowych, trzy postanowienia dotyczące chorób zawodowych, sporządzono osiem kart stwierdzenia choroby zawodowej. W dziewięciu przypadkach rozpoznano chorobę zawodową, natomiast w trzech przypadkach wydano decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej. W toku postępowań administracyjnych w sprawie chorób zawodowych sporządzono 50 kart oceny narażenia zawodowego. Odnotowano siedem zgłoszeń dotyczących COVID-19 które oczekują na wydanie orzeczenia z WOMP.

Odnotowano dwa odwołania od decyzji PPIS w Koszalinie w związku z wydanymi decyzjami w sprawie chorób zawodowych.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 24 nowych zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, prowadzone były również postępowania będące kontynuacją zgłoszeń z lat

ubiegłych, które z uwagi na złożoność sprawy wymagają zebrania obszernego materiału dowodowego.

W 2022r. kontynuowano współpracę w związku z prowadzonymi postępowaniami dotyczącymi chorób zawodowych z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Koszalinie oraz z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi, a także z Uniwersyteckim Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, w zakresie sprawnego przepływu informacji zwłaszcza na etapie przygotowywania dokumentacji w celu skierowania pacjenta na badania lekarskie w sprawie chorób zawodowych.

W roku 2022 w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie chorób zawodowych współpracowano z archiwami przechowującymi akta dotyczące zatrudnienia pracowników w przedsiębiorstwach zlikwidowanych. Dokonywano wymiany informacji dotyczących zakładów pracy z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno – Epidemiologicznymi oraz przeprowadzano oceny narażenia zawodowego w zakładach pracy znajdujących się na terenie powiatu koszalińskiego na prośbę innych Stacji.

5.6 Działania profilaktyczne

W zakresie promocji zdrowia pracownicy Sekcji Higieny Pracy w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w zakładach pracy uświadamiali pracodawców i pracowników w zakresie istniejących zagrożeń wynikających z wykonywania pracy w narażeniu na szkodliwe czynniki dla zdrowia w środowisku pracy na zajmowanych stanowiskach. Szczególną uwagę zwracano na konieczność zapewnienia przez pracodawców i stosowania przez zatrudnionych pracowników środków ochrony indywidualnej, odzieży ochronnej i roboczej. Zwracano również uwagę na przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa w zakresie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów w zakładach pracy.

Kontrolowane podmioty miały podpisane umowy z lekarzami posiadającymi uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych pracowników. Przeciwwskazań do wykonywania pracy w roku sprawozdawczym na zajmowanych stanowiskach pracy nie stwierdzono.

Ponadto Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła w dystrybucji materiałów informacyjnych w zakładach pracy udostępnione w celu promocji zdrowia i bezpiecznych warunków pracy w związku z ogłoszoną przez CIOP kampanią „Dźwigaj z głową” – materiały zostały dostarczone w formie plakatów oraz broszur informacyjnych do kontrolowanych zakładów, w których występuje realne zagrożenie pod tym względem dla zatrudnionych pracowników.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Stosowanie do zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w 2022 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczebla powiatowego, zajmowały stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych m.in. w sprawie:

- projektów dokumentów: programów, strategii, studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentów, opracowywanych i przyjmowanych przez organy administracji, obejmujących tereny województwa zachodniopomorskiego, w tym m.in. tereny gmin i powiat;

- uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu;
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących w szczególności budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Ocena dokonywana pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła m.in. przedsięwzięć inwestycyjnych takich jak: obiekty użyteczności publicznej, oświaty, wychowania i nauczania, opieki zdrowotnej, społecznej i socjalnej, handlu, usług, turystyki oraz budynków zamieszkania zbiorowego.

6.1 Uczestniczenie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

---

Na zawiadomienia Pana Prezydenta Miasta Koszalina wydano sześć opinii sanitarnych tj.: projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Osiedla im. Melchiora Wańkowicza”, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sarzyna w Koszalinie, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu między Aleją Monte Cassino a ul. Mikołaja Kopernika w Koszalinie, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ul. Wołyńską a torami kolejowymi w Koszalinie, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dzierżęcina – Lubiatowo” w Koszalinie, projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jamno-Zachód” w Koszalinie.

Wydano trzy opinie dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych dotyczące: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Monte Casino – Fałata” w Koszalinie, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Koszalinie w rejonie ulic Lechickiej, Szczecińskiej oraz Bohaterów Warszawy, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jamno-Zachód” w Koszalinie.

W przypadku sześciu wniosków Prezydenta Miasta Koszalina o wydanie opinii w zakresie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, sporządzenia raportu i jego zakresu dla planowanych przedsięwzięć Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie nie wniósł zastrzeżeń, biorąc pod uwagę jego rodzaj, usytuowanie oraz skalę zamierzenia. Planowane przedsięwzięcia dotyczyły m.in. Inwestycji t.j.: „Budowa 4 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z częścią usługową w Koszalinie przy ulicy Powstańców Wielkopolskich 4 na działce nr 7/2 obręb 0022 Koszalin”, „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 12 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce ewidencyjnej 135/1, obręb ewidencyjny 0053 w Koszalinie”, „Helioelektrownia Koszalin Północ o mocy 7 MWp.” Wydano jedną opinię w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu

na środowisko dla miasta Koszalina, dla przedsięwzięcia p.n.: „Reorganizacja punktu zbierania, w tym przeładunku odpadów” realizowanego na działce ewidencyjnej nr 38 obręb 0025 Koszalin, przy ul. Gnieźnieńskiej 6 w Koszalinie.

6.2 Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć

Nie wydano w 2022r. opinii pozytywnych realizacji przedsięwzięcia, w związku z art. 77 ust. 1, pkt. 2i ust. 7, art.78 ust.1 pkt. 2 i ust.4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r. poz. 1029 ze zm.).

6.3 Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W oparciu o analizę projektu budowlanego wydano zgodę na zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych dotyczących usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu dla projektu „Centrum Wiedzy Cognitarium Politechniki Koszalińskiej” w Koszalinie, ul. Śniadeckich 2, działki nr 19/12 i 19/18 obręb 18.

6.4 Uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Na wniesione przez inwestorów zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektów budowlanych, w związku z przystąpieniem do ich użytkowania przeprowadzono na terenie miasta Koszalina 20 kontroli obiektów nowo zrealizowanych oraz po przebudowie i rozbudowie. Obiekty wybudowane zostały w oparciu o projekty budowlane uzgodnione pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Dokonano odbiorów obiektów nowo zrealizowanych oraz po przebudowie, rozbudowie m. in.:

- „Budowa budynku SZPITALA CENTRUM OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ W SUBREGIONIE PRZY SPECJALISTYCZNYM ZESPOLE GRUŹLICY I CHORÓB PŁUC W KOSZALINIE, ’
- „Rozbudowa i przebudowa budynku Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Grażyny Bacewicz w Koszalinie”,
- przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń zaplecza hali sportowej Zespołu Szkół Nr 1 w Koszalinie,
- „Przebudowa i rozbudowa oraz remont budynku żłobka przy ul. Powstańców Wielkopolskich w Koszalinie,
- „Przebudowie części budynku zamieszkania zbiorowego wraz ze zmianą sposobu użytkowania na pokoje mieszkalne w budynku przy ul. Tadeusza Rejtana 15- działka nr 31/2 obręb 0019 w Koszalinie” (Politechnika Koszalińska),
- „Budowa budynku usługowego- pralni wraz z zapleczem biurowo- socjalnym wraz z urządzeniami budowlanymi,
- „Budowa stacji paliw i myjni automatycznej samochodowej wraz z urządzeniami budowlanymi w Koszalinie,
- „Budowa budynku handlowo-usługowego wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz pylonem reklamowym w Koszalinie,

➤ „Budowa budynku produkcyjno – magazynowego z zapleczem biurowo – socjalnym wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną – na działce nr 64/12, obręb 0024 w Koszalinie”, Nowo oddawane obiekty zrealizowane były zgodnie z projektami budowlanymi, uzgodnionymi pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

7. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należał nadzór oraz kontrola w zakresie: warunków do utrzymania higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, zapobiegania zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym wynikającym ze specyfiki pracy ucznia w szkołach, oceny tygodniowego rozkładu zajęć uczniów, prawidłowego oświetlenia stanowiska pracy ucznia, oceny profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, gospodarki substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach, warunków do prawidłowej organizacji wychowania fizycznego, wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

7.1. Działalność kontrolna

W 2022r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Koszalinie posiadała w ewidencji Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży 538 placówek, w tym na terenie miasta Koszalina 228 w tym: 152 placówki stałe: żłobki, przedszkola, szkoły oraz inne placówki oświatowo-wychowawcze i 76 placówek wypoczynku zimowego i letniego. Były to następujące placówki: 26 żłobków, 49 przedszkoli / inne formy wychowania przedszkolnego, 18 szkół podstawowych, w tym jedna szkoła specjalna, dziewięć liceów, trzy technika, jedna branżowa szkoła I stopnia, trzy szkoły policealne, osiem zespołów szkół (w skład których wchodzi internaty, warsztaty szkolne oraz szkolne schronisko młodzieżowe), osiem placówek z pobytem całodobowym (w tym: pięć domów studenckich, jedna bursa międzyszkolna, MOAS, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy), 17 placówek wsparcia dziennego (m.in. świetlice, OREW, poradnie), Pałac Młodzieży, trzy szkoły wyższe, sześć innych placówek (sale zabaw), 76 placówek sezonowych (półkolonie zimowe i letnie, obozy sportowe)- zarejestrowane turnusy w bazie MEN.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży w 2022r. przeprowadziła ogółem 188 kontroli, w tym w placówkach na terenie miasta Koszalina 105 kontroli (89 kontroli w placówkach stałych, 16 kontroli w ramach wypoczynku zimowego i letniego). Były to kontrole planowe, interwencyjne, tematyczne (tzw. covidowe oraz pod kątem przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego), jak również odbiorowe, w celu wydania opinii sanitarnej. Ponadto, praca pracowników Sekcji HDiM w miesiącu styczniu i lutym 2022r. skupiona była na działaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w związku z zgłaszanymi przypadkami zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w placówkach oświatowych i innych placówkach dla dzieci. Przeprowadzone kontrole covidowe w placówkach potwierdziły pracę w podwyższonym reżimie sanitarnym, dyrektorzy posiadali opracowane procedury bezpieczeństwa w związku z epidemią SARS-CoV-2, na zgodność z wytycznymi. Stwierdzono zwiększenie świadomości personelu w zakresie utrzymania właściwego reżimu sanitarnego w tychże placówkach. W 2022r. do Powiatowej Stacji

Sanitarно-Epidemiologicznej w Koszalinie wpłynęło ogółem siedem interwencji, z czego trzy uznano za zasadne. Interwencje dotyczyły:

L.p	Rodzaj placówki	Interwencja zasadna dotyczyła	Interwencja bezzasadna dotyczyła	Podjęte działania
1.	Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie,	Zgłoszenie rodzica o wystąpieniu problemu wszawicy od 6 miesięcy u uczniów. Wskazano brak działań podjętych przez dyrektora placówki.		Przeprowadzono kontrolę sanitarną w placówce. Udzielono instruktażu oraz przekazano materiały edukacyjne dla rodziców i uczniów. Zobowiązano dyrektora do podjęcia skutecznych działań oraz powiadomienia pisemnie PPIS w Koszalinie o podjętych działaniach. Dyrektor przesłał pismo z informacją o podjętych działaniach. Ponownych sygnałów nie odnotowano.
2.	Niepubliczne Przedszkole „Bambino” w Koszalinie		Niehygieniczne warunki spożywania wody butelkowanej przez dzieci podczas pobytu poza placówką (plac zabaw) picie wody przez wiele dzieci z jednej butelki. Brak reakcji personelu przedszkola.	Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w przedszkolu. Interwencja nie potwierdziła zasadności wniesionych zarzutów.
3.	Niepubliczne Przedszkole „Kangurek” w Koszalinie,		Nieprawidłowe warunki sanitarne i niewłaściwej jakości żywność w przedszkolu.	Przeprowadzono kontrolę sanitarną w przedszkolu. Interwencja nie potwierdziła zasadności wniesionych zarzutów.
4.	V Liceum Ogólnokształcące w Koszalinie		Niewłaściwa temperatura w salach lekcyjnych. Uczniowie na lekcjach siedzą w kurtkach, a temperatura w pomieszczeniach lekcyjnych w granicach 16°C.	Przeprowadzono kontrolę sanitarną w szkole. Interwencja nie potwierdziła zasadności wniesionych nieprawidłowości.
5.	Sportowa Szkoła Podstawowa nr 1 w Koszalinie,	Zbyt duże obciążenie dzieci z klasy 1 i 4 książkami, strój na basen, brak możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole.		Przeprowadzono w szkole kontrolę sanitarną wraz z pomiarem wagi tornistrów w klasach 1 i 4. Interwencja potwierdziła zasadność wniesionych zarzutów. Zobowiązano dyrektora szkoły do podjęcia rozmów z rodzicami i wychowawcami klas 1 i 4 w celu wyrobienia nawyku pozostawiania przez dzieci podręczników, książek oraz strojów w szafkach szkolnych.

6.	Zespół Szkół nr 9 w Koszalinie (ul. Wańkowicza 26 ul. Jedności 9)	Brak środków higienicznych w toaletach męskich w szkole, brak zamknięć w kabinach wc.		Przeprowadzono kontrolę sanitarną w szkole. Interwencja <u>w części zasadna</u> . W trakcie prowadzonej kontroli uzupełniono brakujące zamknięcia do kilku kabin wc w sanitariatach męskich. Nie potwierdzono braku środków higienicznych w łazienkach męskich. Środki zapewnione.
7.	Przedszkole nr 10 w Koszalinie,		Niewłaściwa temperatura w salach zabaw dla dzieci. Wg rodzica w salach jest ok. 12 °C, brak informacji od dyrekcji o awarii pieca.	Przeprowadzono kontrolę sanitarną w przedszkolu. Interwencja nie potwierdziła zasadności wniesionych zarzutów.

7.2 Postępowanie administracyjne

W 2022r. wydano ogółem 17 decyzji administracyjnych (merytorycznych), w tym jedną decyzję wygaszającą, trzy decyzje umarzające postępowanie administracyjne, 13 decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno-technicznych w żłobkach niepublicznych, przedszkolach, szkołach podstawowych, zespole szkół oraz w liceach ogólnokształcących, a także w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym znajdujących się na terenie miasta Koszalina (z czego 4 to decyzje prolongujące termin wykonania). Podstawą wydania decyzji administracyjnych najczęściej były nieprawidłowości polegające na niespełnieniu wymagań technicznych i sanitarnych określonych w obowiązujących przepisach i dotyczyły:

- powierzchni podłóg, ścian i sufitów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla uczniów w szkołach, szatniach uczniowskich, w salach zabaw dla dzieci w żłobku, w salach gimnastycznych, w korytarzu w żłobku, w salach zajęć dla dzieci przedszkolnych, salach lekcyjnych w szkołach, salach gimnastycznych, w korytarzach szkolnych i przy szatniach uczniowskich oraz na holach szkolnych,
- uszkodzonych term elektrycznych na zapleczach przy pracowni chemicznej,
- zniszczonych zlewów na zapleczach przy pracowni chemicznej,
- skorodowanego, zniszczonego kaloryfera c.o. w łazience w internacie,
- stłuczonej szyby w oknie w sali zabaw w żłobku, zniszczonej framugi okiennej z ciemnym nalotem,
- niesprawnych punktów świetlnych w toalecie dla dzieci w żłobku,
- zapewnienia ergonomicznych stanowisk pracy uczniów,
- nawierzchni boisk sportowych,
- dostosowania liczby dzieci uczęszczających do placówki do wydanych opinii sanitarnych PPIS w Koszalinie w dwóch przedszkolach,
- dostosowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w przedszkolu.

W roku minionym za bieżący brak porządku i czystości w nadzorowanych placówkach na terenie Koszalina nałożono jeden mandat karny na kwotę 200zł i dotyczył on niepublicznego

żłobka. W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym wydano 19 decyzji płatniczych na łączną kwotę 2268zł.

Na wniosek stron wydano wymagane przepisami prawa oświatowego dziewięć opinii sanitarnych w zakresie spełnienia bezpiecznych warunków sanitarnych wraz z otoczeniem do prowadzenia działalności dla siedmiu funkcjonujących przedszkoli, w związku ze zwiększeniem liczby dzieci mogących uczęszczać do placówek oraz wydano dwie opinie sanitarne dla szkół kształcących osoby dorosłe.

7.3 Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek

W roku 2022 nie odnotowano powstania nowych placówek dla dzieci na terenie miasta Koszalina. Odnotowano likwidację jednego niepublicznego żłobka (Małe Serduszko ul. Odrodzenia). Zarejestrowano dwie szkoły kształcące osoby dorosłe.

Ocena stanu sanitarno-technicznego budynków, w których były zlokalizowane placówki oświatowe wskazywała w części na znaczną ich eksploatację, wymagającą większych remontów. Część placówek posiadała niski standard pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stąd wskazane byłoby przeprowadzenie w nich remontów kapitalnych, co w sposób istotny poprawiłoby możliwość utrzymania w nich czystości i porządku. Remontów wymagały również podłogi w salach zabaw, salach lekcyjnych w części przedszkoli czy szkół oraz nawierzchnia boisk szkolnych. Należy stwierdzić, że takie remonty były przez dyrektorów placówek przeprowadzane w miarę pozyskiwanych środków finansowych od organu prowadzącego.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad placówkami przeprowadzano kontrolę wyników badań natężenia oświetlenia elektrycznego w obiektach, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk pracy ucznia (blaty stolików) oraz oświetlenia przy tablicach szkolnych pod kątem spełnienia wymagań Polskiej Normy. Analiza oceny oświetlenia elektrycznego sztucznego wskazuje na konieczność dalszego monitorowania tego czynnika, z uwagi, iż w 2022r. zaczęła obowiązywać nowa norma PN-EN 12464-1:2022-01. Wprowadziła ona wymóg zwiększenia natężenia oświetlenia na blatach stołów w salach lekcyjnych z 300 lx do 500lx i zastąpiła do tej pory obowiązującą normę PN-EN 12464-1:2012 pn. Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1. Miejsca pracy we wnętrzach. Każdorazowo przy kontrolach sanitarnych dyrektorzy placówek oświatowych byli informowani o aktualnie obowiązującej normie i zwiększonych parametrach. W części placówek zwiększenie natężenia oświetlenia w salach lekcyjnych wiązało się z wymianą całej przestarzałej instalacji elektrycznej w obiekcie, a to z kolei pociąga za sobą kosztowne remonty. Dyrektorzy w ramach posiadanych środków finansowych sukcesywnie, etapami przeprowadzali remonty instalacji elektrycznej, co pozwalało na zapewnienie normatywnego natężenia oświetlenia elektrycznego.

W 2022r. w skontrolowanych placówkach szkolnych nie stwierdzono zagęszczenia dzieci w salach lekcyjnych. Odnotowano natomiast przypadki przekroczenia liczby dzieci do powierzchni w dwóch niepublicznych przedszkolach. W stosunku do placówek wdrożono postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości usunięto, poprzez ograniczenie przyjęcia

dzieci i dostosowania liczby dzieci do wydanej opinii sanitarnej w jednym przypadku, w drugim przypadku przeprowadzono remont w placówce, dostosowano salę dla potrzeb zwiększonej liczby dzieci, zapewniono standardy dostępności do urządzeń sanitarnych, uzyskano pozytywną opinię sanitarną.

Podczas każdej kontroli placówki szkolnej dokonywana była higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych. W roku ubiegłym kontrolą objęto 10 szkół na terenie miasta Koszalina, ocenie poddano 64 rozkłady zajęć lekcyjnych. Nieprawidłowości przy ich sporządzaniu nie stwierdzono. Nie odnotowano również interwencji w tym zakresie.

W ramach kontroli środowiska warunków pobytu dzieci i młodzieży w różnego rodzaju placówkach kontrolowana była temperatura pomieszczeń. W 2022r. pomiar temperatury przeprowadzono w okresie grzewczym w 36 placówkach, 125 salach zabaw/salach lekcyjnych. Odnotowano dwie interwencje na niewłaściwą temperaturę panującą w salach zajęć dla dzieci i salach lekcyjnych dla uczniów (1 przedszkole, 1 LO). Złożone interwencje nie potwierdziły się. We wszystkich skontrolowanych pomieszczeniach zapewniona była właściwa temperatura.

W 2022r. dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków ogółem w 31 placówkach (19 przedszkolach, dwóch szkołach podstawowych, pięciu liceach ogólnokształcących, pięciu zespołach szkół). Łącznie ocenę przeprowadzono w 66 oddziałach, analizie poddano 1014 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Nieprawidłowości stwierdzono w dwóch placówkach (szkole podst., LO), w 11 oddziałach, nie zapewniono ergonomicznych stanowisk pracy dla 52 uczniów. Wydano zalecenia w tym zakresie. Nieprawidłowości usunięto. Dyrektorzy szkół w miarę posiadanych środków finansowych doposażają sale w nowe, posiadające certyfikaty bezpiecznego użytkowania meble szkolne, dlatego też zauważalna była poprawa w dostosowaniu mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci/uczniów.

W nadzorowanych placówkach wprowadzona i egzekwowana była ochrona piaskownic przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi w postaci przykryć piaskownic w czasie przerw w ich użytkowaniu, a także wygrabiania nieczystości, wymianie piasku przed rozpoczęciem sezonu zabaw w piaskownicy. Dyrektorzy placówek na kontrolach mieli obowiązek okazania dowodu zakupu czy też oświadczenia o dokonanej przynajmniej raz w roku wymianie piasku. Z powyższego wymogu placówki wywiązują się bez zastrzeżeń.

W 2022r. za bieżący brak porządku i czystości w nadzorowanym niepublicznym żłobku nałożono jeden mandat karny na kwotę 200zł. Wydano zalecenia z natychmiastowym terminem usunięcia stwierdzonych uchybień sanitarnych. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

W roku 2022r. na terenie miasta Koszalina w placówkach oświatowo – wychowawczych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, nie było prowadzone dochodzenie epidemiologiczne w związku ze zgłoszeniem zbiorowego zachorowania wśród dzieci z objawami ze strony przewodu pokarmowego.

We wszystkich kontrolowanych na terenie miasta Koszalina placówkach oświatowych, zastosowano się do obowiązującego całkowitego zakazu palenia wyrobów tytoniowych na ich terenie - nie funkcjonują palarnie, a także umieszczone były

w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu.. Nie odnotowano również interwencji w tym zakresie.

W skontrolowanych szkołach zapewniona została zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Obowiązek pozostawiania podręczników w szkołach różnie został rozwiązany, w zależności od możliwości lokalowych i organizacyjnych:

- w klasach pierwszych, drugich i trzecich szkół podstawowych udostępnione są szuflady lub półki w salach zajęć;
- w klasach od czwartych do ósmych szkół podstawowych oraz klasach ponadpodstawowych uczących się w systemie gabinetowym powyższy problem rozwiązany został poprzez zapewnienie indywidualnych szafek na podręczniki i przybory szkolne dla każdego ucznia w naszej ocenie jest to najlepsze rozwiązanie, zapewnienie uczniom szafek, które oprócz podręczników przeznaczone są też na odzież wierzchnią (1 szafka dla 2 uczniów lub 1 szafka dla ucznia) ustawionych w korytarzach szkolnych lub wydzielone miejsca w szafach szkolnych w salach lekcyjnych przypisanych dla danej klasy.

W 2022r. w ramach kontroli tematycznych oraz jednej kontroli interwencyjnej, a także w związku z realizacją programu profilaktycznego pt. #moja szkoła zdrowa szkoła prowadzonym przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Szczecinie przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w pięciu koszalińskich szkołach podstawowych (SP nr 3, SP nr 13, Katolickiej SP, SP nr 21, Sportowej Szkole Podstawowej). Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży zbadali ciężar łącznie 417 uczniów z klas 1-6 oraz ich tornistry. Analizie poddano 25 losowo wybranych oddziałów. Podczas przeprowadzonego badania brano pod uwagę wiek dziecka, płeć, ciężar ciała, ciężar tornistra. Z uwagi na to, że w Polsce brak jest obowiązujących norm dotyczących ciężaru tornistra szkolnego przyjęto dla tej grupy wiekowej wskaźnik - ciężar tornistra szkolnego przekraczający 15% wagi ciała ucznia. Na 417 uczniów objętych oceną, przekroczenie powyżej 15% masy ciała ucznia stwierdzono u 58 uczniów. Najcięższy plecak odnotowano u ucznia z kl.5 i ważył 8,3 kg, a także u uczniów z kl. 4 waga tornistra sięgała 6,7 kg. Na podstawie przeprowadzanych w trakcie badania rozmów z uczniami stwierdzić należy, że na różnice w ciężarze tornistrów noszonych przez dzieci, ma wpływ wiele czynników.

Są to najczęściej:

- plan lekcji wymagający w danym dniu większej liczby podręczników, ćwiczeń i zeszytów,
  - rodzaj materiału, z jakiego został wykonany tornister lub plecak,
  - noszenie podwójnych piórników, a także przedmiotów nie związanych bezpośrednio z nauką tj.: pojemników z kanapkami, butelki z napojami o dużej pojemności.
- Wyniki powyższe wskazują na konieczność podjęcia odpowiednich ukierunkowanych działań zapobiegawczych nie tylko przez dyrekcję szkoły, nauczycieli lecz również rodziców. Uczniów klas starszych należy uświadamiać i edukować, aby odkładali zbędne rzeczy i korzystali z możliwości i pozostawiania ich w szkole.

7.4 Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie miasta

Na terenie Koszalina istniejąca baza lokalowa szkół i internatów jest w minimalnym stopniu wykorzystywana do wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie zimowym i wakacyjnym. W ramach nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży, w bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 76 placówek wypoczynku (zimowego i letniego) na terenie Koszalina. Przeprowadzono łącznie 16 kontroli sanitarnych turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Warunki sanitarne skontrolowanych placówek nie budziły zastrzeżeń. Nie odnotowano przypadków prowadzenia turnusów niezgłoszonych do bazy Ministra Edukacji Narodowej. Do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Koszalinie nie zgłoszono interwencji na niewłaściwe warunki zakwaterowania dzieci i młodzieży, nie odnotowano zatruc pokarmowych oraz innych zachorowań.

8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W roku 2022 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował na terenie Koszalina zadania polegające na:

- realizowaniu programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz programów rządowych i strategii ogólnokrajowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- nawiązywaniu współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia,
- opracowywaniu materiałów wydawniczych i pomocy dydaktycznych związanych z działaniami programowymi i kampaniami społecznymi,
- realizowaniu zadań wynikających z przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- diagnozowaniu potrzeb w zakresie realizacji badań dotyczących postaw i zachowań zdrowotnych społeczności,
- tworzeniu pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych,
- zarządzaniu treścią serwisów internetowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- współtworzeniu oraz realizowaniu strategii komunikacji zewnętrznej dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- informowaniu społeczeństwa o najważniejszych uwarunkowaniach stanu zdrowia, zagrożeniach, zasadach i metodach zapobiegania oraz efektach prowadzonych przez jednostki organizacyjne PIS,
- prowadzeniu działań edukacyjnych i profilaktycznych w obszarze „nowych narkotyków” we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz właściwymi organami i organizacjami,
- działaniach informacyjno-edukacyjnych w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach.

8.1 Główne programy prozdrowotne

Krajowe programy edukacyjne realizowane na terenie powiatu

1. Program edukacji ekologicznej „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększenie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Program skierowany był do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat.

W ramach prowadzonych działań wysłano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań oraz dystrybuowano materiały edukacyjne do realizacji działań programowych. Zamieszczano informacje na portalu społecznościowym FB na profilu Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie. W przedszkolach realizujących program prowadzone były prelekcje z zakresu zwiększania świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych, zwracanie uwagi na wybieranie produktów nie przetworzonych. Organizacja szkolenia programowego dla przedszkolnych koordynatorów programu, przekazanie głównych celów i założeń programowych.

2. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów pt. „Bieg po Zdrowie”

Celem programu było zwiększenie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz kształtowanie odpowiednich umiejętności i postaw przyczyniających się do podejmowania odpowiednich decyzji na rzecz zdrowego stylu życia.

W ramach prowadzonych działań wysyłano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych i sprawozdawczości. W szkołach podstawowych realizujących program prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów/spotów edukacyjnych dla uczniów klas IV. Zwracano uwagę na profilaktykę biernego palenia tytoniu, konsekwencję zdrowotne, społeczne i ekonomiczne uzależnienia od tytoniu, zwrócono uwagę na problem używania przez uczniów e-papierosów, przedstawiono szkody zdrowotne. Prowadzone były zajęcia z zakresu asertywności w przypadku kontaktu z osobą palącą. Zorganizowano szkolenia programowe dla szkolnych koordynatorów programu, w których przekazano główne celów i założenia programowe.

3. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę” skierowany był do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców. Odnosił się do promocji racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych. Zamieszczano na portalu FB na profilu PSSE w Koszalinie informacji. Program w roku szkolnym 2021/2022 zawieszony.

4. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu było ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. W ramach realizacji programu w szkołach ponadpodstawowych prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu wpływu alkoholu, tytoniu oraz środków psychoaktywnych na kobiety w wieku prokreacyjnym. Zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem narkogogli i alkogogli. Organizowano stoisk edukacyjnych połączonych z poradnictwem i dystrybucją materiałów edukacyjnych.

5. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu było popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych, a także umieszczano informacje w mediach społecznościowych.

Zorganizowano we współpracy z Urzędem Miejskim w Koszalinie konferencji pt. „Co musisz wiedzieć o HIV/AIDS” dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Koszalina. Prelegentem podczas konferencji był trener, wieloletni szkoleniowiec z zakresu edukacji seksualnej i profilaktyki HIV/AIDS, pracownik Polskiej Fundacji Pomocy Humanitarnej „Res Humanae” oraz Zjednoczenia na Rzecz Żyjących z HIV/AIDS „Pozytywni w Tęczy”. Konferencja podzielona została na cztery odrębne spotkania. Informacje z przebiegu konferencji zamieszczone w lokalnych mediach: Telewizja Kablowa MAX Koszalin, Radio Eska Koszalin, Tygodnik Koszaliński MIASTO.

Zorganizowano również międzyszkolne konkursy wiedzy dla uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, których celem było zwrócenie uwagi na problem występowania zakażenia wirusem HIV wśród młodych osób, powstrzymywanie ich od ryzykownych zachowań seksualnych, które mają zazwyczaj miejsce po spożyciu alkoholu lub narkotyków.

Organizowano prelekcje i stoiska edukacyjne w palcówkach oświatowych.

Wojewódzkie programy edukacyjne

1. *Wojewódzki Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „Zdrowe zęby mamy, marchewkę zajadamy”*

Celem programu było ograniczenie próchnicy zębów i kształtowanie prozdrowotnych zachowań w zakresie higieny jamy ustnej u dzieci przedszkolnych i żłobkowych.

W żłobkach i przedszkolach realizujących program przeprowadzono prelekcje z zakresu profilaktyki próchnicy i zdrowia jamy ustnej, odbyły się projekcje bajki edukacyjnej oraz zajęcia warsztatowe z zakresu prawidłowego mycia zębów z wykorzystaniem modelu szczęki. W ramach prowadzonych działań kierowano również pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Koordynatorzy przedszkolni w ramach realizacji działań programowych organizowali konkursy i zabawy edukacyjne z zakresu profilaktyki próchnicy. Organizowano szkolenia programowe dla żłobkowych i przedszkolnych koordynatorów programu, przekazanie głównych celów i założeń programowych.

2. „Higiena naszą tarczą ochronną” - program higieny i profilaktyki wybranych chorób zakaźnych

Celem programu było osiągnięcie znaczącej poprawy zachowań higienicznych wśród najmłodszych uczniów szkół podstawowych w obszarze profilaktyki.

W szkołach realizujących program prowadzone były prelekcje z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych oraz zajęcia warsztatowe z zakresu prawidłowego mycia rąk. Kierowano do szkół pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Organizowano szkolenie programowe dla szkolnych koordynatorów programu, w trakcie którego przekazano główne cele i założenia programowe.

3. „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” - program profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków, dla uczniów klas V, VI, VII szkół podstawowych

Celem programu było zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, a także alkoholu i leków w niewłaściwy sposób przez młode osoby. Celem szczegółowym było kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji odnośnie własnego zdrowia i poczucia odpowiedzialności za dokonywane wybory związane ze zdrowiem, kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia oraz rozpoznawania i zapobiegania sytuacjom sprzyjającym sięganiu po substancje psychoaktywne oraz zrozumienie przyczyn używania substancji psychoaktywnych i czynników sprzyjających sięganiu po substancje psychoaktywne.

W ramach realizacji programu we współpracy z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie, prowadzono prelekcje dla uczniów szkół podstawowych w zakresie problematyki dopalaczy oraz zapobiegania używaniu substancji psychoaktywnych w szczególności „nowych narkotyków”. W trakcie zajęć kształtowano umiejętności

podejmowania decyzji odnośnie własnego zdrowia oraz rozpoznawania i zapobiegania sytuacjom sprzyjającym sięganiu po substancje uzależniające. Wskazano uczniom drogi rozwoju bez nałogów i ryzyka utraty zdrowia lub życia. Omawiano negatywne działanie używania napojów energetycznych na zdrowie. Zorganizowano stoiska edukacyjne połączonego z poradnictwem, dystrybucją materiałów edukacyjnych oraz wykorzystaniem narkogogli i alkogogli.

Główne akcje realizowane na terenie powiatu

1. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”

Celem akcji była edukacja w zakresie podniesienia wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

W ramach realizacji akcji prowadzono prelekcje dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie problematyki dopalaczy oraz zapobiegania używaniu substancji psychoaktywnych w szczególności „nowych narkotyków”. W trakcie zajęć kształtowano umiejętności podejmowania decyzji odnośnie własnego zdrowia oraz rozpoznawania i zapobiegania sytuacjom sprzyjającym sięganiu po substancje uzależniające. Wskazano uczniom drogi rozwoju bez nałogów i ryzyka utraty zdrowia lub życia. Omawiano negatywne działanie używania napojów energetycznych na zdrowie. Organizowano stoiska edukacyjne połączone z poradnictwem, dystrybucją materiałów edukacyjnych oraz wykorzystaniem narkogogli i alkogogle.

2. Bezpieczne Ferie

W ramach realizacji działań przeprowadzano we współpracy z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie prelekcje dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, w tym grypy i zakażeń SARS- CoV-2, szkodliwości palenia tytoniu, higieny osobistej, zasad zdrowego żywienia.

Do organizatorów wypoczynku letniego wystosowano pisma intencyjne z zaproszeniami do udziału w konkursach profilaktycznych organizowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie.

3. Europejski Tydzień Szczepień, w tym akcja „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Celem akcji była promocja szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym i podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa, w zakresie zapobiegania chorobom, którym można przeciwdziałać na drodze szczepień.

W ramach akcji prowadzono prelekcje z zakresu wpływu szczepień na zdrowie. Organizowano stoiska edukacyjne połączone z poradnictwem i dystrybucją materiałów edukacyjnych. Zamieszczano informacje na FB na profilu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie.

4. Światowy Dzień Zdrowia

Celem tego święta było poruszenie najważniejszych problemów zdrowotnych dotyczących społeczeństwa na świecie. W roku 2022 Światowa Organizacja Zdrowia skupiała globalną uwagę na problemie zanieczyszczonej planety, kryzysie klimatycznym i zdrowotnym, nasilających się chorobach, pandemii.

W ramach obchodów tegorocznego Światowego Dnia Zdrowia prowadzono prelekcje z zakresu wpływu klimatu na zdrowie ludzi oraz na działania, które należy podjąć, aby zatrzymać zmiany klimatyczne. Kierowano pisma intencyjne dotyczące obchodów akcji oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych. Zamieszczano informacji na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie.

5. Światowy Dzień bez Tytoniu

Światowy Dzień Bez Tytoniu 2022 przebiegający pod hasłem - World No Tobacco Day - w 2022 roku skupiał uwagę na zagrożeniach dla środowiska jakie wytwarza tytoń. Globalna kampania miała na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie wpływu na środowisko całego cyklu tytoniowego, od jego uprawy, produkcji i dystrybucji po generowane przez niego toksyczne odpady. W szkołach podstawowych realizujących program prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów/spotów edukacyjnych z zakresu profilaktyki czynnego i biernego palenia tytoniu, konsekwencję zdrowotne, społeczne i ekonomiczne uzależnienia od tytoniu, zwrócono uwagę na problem używania przez uczniów e-papierosów, przedstawiono szkody zdrowotne. Prowadzone były zajęcia z zakresu asertywności w przypadku kontaktu z osobą palącą. Organizacja stoisk edukacyjnych połączonych z poradnictwem i dystrybucją materiałów edukacyjnych. Kierowano pisma intencyjne dotyczące obchodów akcji oraz dystrybuowano materiały edukacyjne. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie.

6. Bezpieczne Wakacje

Celem akcji było propagowanie wśród dzieci i młodzieży zasad zdrowego odżywiania z uwzględnieniem spożywania sezonowych warzyw i owoców z nastawieniem na ograniczanie konserwowanej żywności. Zachęcano do aktywności fizycznej, kształtowania prawidłowych nawyków higienicznych, zapobiegania nałogom, propagowano profilaktykę HIV/AIDS i utrwalano zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, profilaktyka zachorowań na COVID-19.

W ramach realizacji działań przeprowadzono we współpracy z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie prelekcje dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, w tym grypy i zakażeń SARS- CoV-2, szkodliwości palenia tytoniu, higieny osobistej, zasad zdrowego żywienia. Zaprezentowano filmy edukacyjne o higienie osobistej i zdrowym żywieniu oraz przeprowadzono warsztaty z wykorzystaniem planszy edukacyjnej z zakresu zasad bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i psychicznego podczas wypoczynku letniego. Prowadzono dystrybucje materiałów edukacyjnych. Do organizatorów wypoczynku letniego wystosowano pisma intencyjne z zaproszeniami do udziału w konkursach

profilaktycznych organizowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Szczecinie. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie. We współpracy z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie zorganizowano akcję edukacyjno-profilaktyczną dla uczestników wypoczynku letniego oraz uczestników ruchu drogowego – poradnictwo. Dystrybuowano materiały edukacyjne.

7.Światowy Dzień Rzucania Palenia

Kampania adresowana była nie tylko do osób dorosłych, uzależnionych od palenia tytoniu, ale również do osób młodych eksperymentujących z papierosami i palących okazjonalnie i towarzysko oraz do osób palących przy innych osobach niepalących, w tym przy dzieciach. Celem głównym kampanii było prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcanie osób palących do zerwania z nałogiem.

W ramach realizacji programu w szkołach prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu profilaktyki palenia tytoniu biernego i czynnego oraz z profilaktyki używania papierosów elektronicznych. We współpracy ze Szkołą Podstawową nr 9 w Koszalinie w związku z obchodami Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu zorganizowano akcję profilaktyczno- edukacyjną przebiegającą pod hasłem „Rzuć Palenie Razem z Nami”. Akcja miała na celu podniesienie świadomości ogółu społeczeństwa o szkodliwym wpływie palenia papierosów, e-papierosów jak również biernego palenia na zdrowie i życie oraz zachęcenie do zaprzestania palenia tytoniu. Uczniowie maszerując skandowali hasła profilaktyczne zachęcające do rzucenia palenia: „Rzuć Palenie Razem z Nami”, „Palenie zabija”, „Zamiast dymka- lepsza witaminka”, „My chłopacy, my dziewczyny- papierosom Stop mówimy”. W trakcie przemarszu przechodniom rozdawano ulotki na temat profilaktyki palenia tytoniu. Kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań edukacyjnych oraz dystrybuowano materiały edukacyjne do realizacji działań programowych. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie.

8.Profilaktyka wszawicy

Celem akcji było ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zwiększenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat choroby oraz sposobów ich zapobiegania. Dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach oświatowych oraz zamieszczono informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Koszalinie.

9. Profilaktyka chorób zakaźnych

Celem było zmniejszenie zakażeń grypą, poznanie przez społeczeństwo objawów oraz sposobów jej zapobiegania.

W ramach realizacji działań edukacyjnych prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu profilaktyki grypy i przeziębienia. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Koszalinie.

10. Kampania „Bądź swoją bohaterką”

Celem kampanii było zapobieganie zachorowaniom na nowotwory kobiece, w tym raka piersi, propagowanie badań profilaktycznych i nauka samobadania piersi.

Przeprowadzono prelekcje i zajęcia warsztatowe z zakresu propagowania działań profilaktycznych oraz wykonywania badań diagnostycznych celem wczesnego wykrywania zmian nowotworowych i kształtowania świadomości kobiet w zakresie raka piersi. Przeprowadzono wykład dla kobiet w zakładzie pracy we współpracy ze Stowarzyszeniem Koszaliński Klub Amazonka. Udział w Marszu Różowej Wstążki w Koszalinie oraz zorganizowanie stoiska edukacyjnego połączonego z poradnictwem, dystrybucją materiałów edukacyjnych oraz nauką samobadania piersi na fantomie. Udzielono wywiadu dla lokalnych mediów, a informacje z przebiegu akcji zamieszczono w lokalnych mediach.

11. Kampania wojewódzka #MojaSzkołaZdrowaSzkoła

Celem akcji było zwrócenie uwagi na dobór odpowiedniego tornistra szkolnego oraz profilaktyki schorzeń wywoływanych zbyt dużym obciążeniem u dziecka w okresie rozwojowym. Akcja skierowana do uczniów szkół podstawowych.

Przeprowadzono prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej w zakresie używania tornistrów oraz przedstawiono zagrożenia wad postawy u dzieci i młodzieży wynikające ze złego noszenia tornistrów szkolnych oraz dokonano ważenia tornistrów i ustalano współczynnik masy ciała do wagi tornistra. Informacje z akcji oraz wywiady zamieszczono w lokalnych mediach. Ważenie tornistrów przeprowadzono we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży.

12. Program edukacyjny „Znamie znam je”

Celem programu było budowanie wśród młodzieży świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw oraz upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry. Program skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Kierowano pisma intencyjne dotyczące podejmowanych działań w ramach realizacji programu oraz dystrybuowano materiały edukacyjne do realizacji działań programowych.

13. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Głównym celem programu było podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowił ważny element działań edukacyjnych w szkole. Celem programu było przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi i kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych. Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji podejmowanych działań oraz dystrybuowano materiały edukacyjne do realizacji działań programowych.

14. Bezpieczne grzybobranie

Celem akcji było pogłębienie wiedzy na temat zasad bezpiecznego grzybobrania oraz zapoznanie z okazami grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących.

W ramach akcji zorganizowano stoisko edukacyjne oraz wystawy atrap grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących dla dzieci, rodziców/opiekunów i kadry pedagogicznej. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Celem wystawy, organizowanej już od wielu lat, jest zapoznanie z tematyką profilaktyki zatruc grzybami, cechami identyfikującymi najważniejsze grzyby jadalne i podobne do nich, często z nimi mylone, grzyby trujące. Na wystawie zaprezentowane prezentowano atrapy grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, pogrupowanych pod kątem ich podobieństwa zewnętrznego, tak, aby łatwiej można było dostrzec różnice między nimi – czasem niezwykle subtelne.

Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie. Zorganizowano prelekcje z zakresu bezpiecznego grzybobrania oraz stoisko edukacyjne połączone z poradnictwem i dystrybucją materiałów edukacyjnych dla uczestników jesiennego wydarzenia „Prosto z lasu” zorganizowanego w Ogrodzie Botanicznym „Arboretum Karnieszewice”.

15. Działania związane z epidemią koronawirusa

Celem akcji było zmniejszenie zachorowań na COVID-19, poznanie przez społeczeństwo objawów oraz sposobów jej zapobiegania.

Kierowano pisma intencyjne dotyczące zasad postępowania i profilaktyki COVID-19, dystrybuowano materiały edukacyjne w zakłady pracy, sklepach, galeriach, aptekach, autobusach i przestankach autobusowych. Prowadzono prelekcje dla uczniów szkół oraz dzieci i młodzieży w ramach wypoczynku letniego z zakresu zasad ochrony przed COVID-19. Zamieszczano informacje na stronie Facebooka Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 136, 75-613 Koszalin

tel. 094 342-40-85; fax 094 342-53-57

www.gov.pl/web/psse-koszalin

email: psse.koszalin@sanepid.gov.pl;